

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Stev. 7.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1910.

Leto XXIII.

Ljudska stranka v štajerskem deželnem zboru.

Predzadnji torek je bil znamenit dan v naši državni politiki. Skoraj ob enem in istem času sta vstala cesarska namestnika v Pragi in Gradcu, ter sta v cesarjevem imenu odgodila češki in štajerski deželni zbor. Za oba je veljal en vzrok: obstrukcija. Nemci so na Češkem, Slovenci pa na Štajerskem preprečili delovanje deželnega zbora in vsled tega so šli poslanci vsaksebi.

Kako je prišlo do tega?

Na Češkem teče že tretje leto, kar ne pride deželni zbor do dela; še novega deželnega odbora niso izvolili; v dolgeh je dežela čez glavo, pa ne more skleniti nobenih novih naklad; letos je potekla naklada na pivo in brez postave jo je nemogoče obnoviti. Deželno gospodarstvo je takorekoč ustavljeno. Zakaj? Nemci ne puste. Kadarkoli se je sešel deželni zbor, so Nemci najprej s hrupom, potem pa z nujnimi predlogi preprečili vsako redno zborovanje. Topot zopet in sicer so med seboj samo s petimi glasovi večine sklenili, da prično iznova z obstrukcijo.

Nemci ne morejo trditi, da bi jih na Češkem kdo zatiral. Vse imajo, kar si le morejo želeli: vsakovrstnih šol, celo svoje vseučilišče v Pragi; v deželnem šolskem svetu in v kulturnem svetu imajo svoje samostojne oddelke, na svojih tleh so samosvoji in niti najmanjša krivica se jim ne godi. Vendar pa delajo obstrukcijo. Sami so dovolj odkritosrčni, da tudi povedo, kaj hočejo. Razbiti hočejo kraljestvo v dva dela: v češki in nemški. To bi radi izsilili od Čehov. Ne gre se jim torej za pravico, marveč za moč; ena tretjina jih je, pa hočejo za tiste okraje, kjer so

v večini, dobiti vso moč v svoje roke in iz ene dežele napraviti v ta namen takorekoč dve.

Nemci iz drugih dežel jih podpirajo. Obenem pa pravijo, da Bog ne zadeni tako razdelitev razširiti tudi na Koroško ali Štajersko, kjer so oni v večini. Lepa je ta . . . Kjer imajo Nemci moč v rokah, tam naj bi smeli vse. Slovencem ne puste niti potrebnih ljudskih šol, ne priznavajo jim najpriprostejših pravic; toda niti besede nečejo slišati o tem, da naj bi se tukaj tudi razmere izpremenile. V štajerskem deželnem zboru so nameravali z novimi krivicami skočiti nad Slovence. Pa so se prevarali. Ljudski poslanci naše stranke so jim povedali na krepak način, da se ne dajo šaliti iz svojega ljudstva. Če smejo Nemci na Češkem obstruirati, in če jim vlada nič ne reče, marveč ima celo najhujšega petelina s Češkega, dr. Šrajnerja, med ministri, potem smejo tudi Slovenci. Če je dovoljeno Nemcem, ki se jim ne godi v nobeni reči najmanjša krivica, silo delati zato, da dobe moč v roke, smejo pač tudi Slovenci malo trje strune napeti, da si izbojujejo mrvico ravnopravnosti.

Naši poslanci so v štajerskem deželnem zboru vložili celo vrsto nujnih predlogov, ki se morajo takoj obravnavati. Z dolgimi govori so jih utemeljevali in tako je šla ura za uro. Deželni glavar je končno vendar le človek in zato ne more sedeti cele dneve in noči na svojem prostoru; moral je torej zaključiti eno sejo za drugo, ko ni več zdržal. Pač bi bil lahko odstopil predsedstvu svojemu od cesarja imenovanemu namestniku dr. Jankoviču, toda tega ni hotel. Slovenec še ni nikoli sedel na predsedniškem mestu, ker Nemci tega ne dopuste. Zato je bilo popolnoma jasno, da se slovenska obstruk-

cija ne da streti. Povedati moramo, da so se izvršno držali tudi kmetje poslanci; govorili so tudi po cele ure. Dosegli so, kar so hoteli: deželni zbor je odgoden brez potrjenega proračuna, pa tudi brez postav, ki so se imele skleniti Slovincem na škodo.

Račun je sila priprost: Slovenci na Štajerskem in Koroškem morajo dobiti sorazmerno to, kar imajo Nemci na Češkem. Če se ima pa Češko razdeliti, naj se tudi Koroško in Štajersko. Nemške butice so trde in treba jim bo to reč še večkrat povedati, toda miru ne bo prej, dokler je ne bodo popolnoma razumeli. S pristržno hvaležnostjo pozdravlja še ljudstvo svoje štajerske poslance, ker so začeli resno šolo z Nemci. Vseh nas dolžnost je, da jih v tem delu podpiramo, in da ta koristni pouk raztegnemo tudi na Koroško. Nemci s Češkega so se dozdej obnašali, kakor bi bila Avstrija na Češkem, in ne Češko v Avstriji. Naj zvedo, da je tudi Štajersko in Koroško v naši državi, in da se ne sme skleniti mir med Čehi in Nemci, če se ne sklene tudi med Slovenci in Nemci. Taka je naša volja in dovolj smo močni, da jo bomo tudi izpeljali.

Na Dunaju dela naša stranka tako politiko; in zdaj je pokazala, da jo hoče delati tudi po posamnih pokrajinah. Nemcem nihče nič neče; to najbolj dokazuje kranjska dežela, kjer ima ena pest Nemcev veliko več, nego ji gre po pravici. Zato pa smemo reči: Mi ne dopustimo, da bi s Slovenci delali Nemci tam, kjer so v večini, drugače, nego delajo Slovenci z Nemci na Kranjskem.

Zakaj je pa šele zdaj prišlo do te jasne in odločne politike. Odgovor je priprost: Dokler ni zmagala ljudska stranka, dokler so še liberalci ineli kaj besede na naših tleh, je bila vsaka poštna, odkritosrčna in če je treba, brez-

ozirna politika nemogoča. Samo krščanski ljudski poslanci imajo potrebno moč, pa tudi moško značajnost za to. Ljudska stranka zastopa namreč slovensko ljudstvo, ne pa samo kakih kanclijskih škricov, raznih oderuhov in drugih liberalnih zgag. Samo ljudska stranka se zna, če je treba, tudi bojevati za ljudstvo in njegove pravice.

Deželni zber kranjski.

Za ljubljanskim statutom in volivnim redom je prišel na vrsto proračun normalno-šolskega zaklada. Za šolstvo so proračunjeni stroški 1.444.693 K. — Poročal je poslanec Margheri, ki je v imenu finančnega odseka predlagal:

1. Pri odmeri pokojnine se naj učiteljem vštejati tudi dve provizorični leti.

2. Draginjska doklada — ki jo imajo samo oženjeni — naj se všteje v pokojnino.

3. Za starostno doklado se všteje čas od vsposobljenostnega izpita.

4. Osebna doklada, ki jo imajo ljubljanski učitelji, se tudi všteje v pokojnino.

5. Suplenti so v bodoče plačani tako, kakor provizorični učitelji.

S tem bo pomagano nekoliko starejšim učiteljem, ki že služijo svojih 40 let in so samo želeli, da bi jim bila draginjska doklada všteta v pokojnino. To se je sedaj zgodilo in starejši gospodje pojdejo drage volje v pokoj in naredo nekoliko prostora mlajšim, katerih se bo precej pomaknilo v višji plačilni razred.

Šolski proračun je dal liberalcem vselej priliko, kazati svojo velikansko ljubezen do učiteljstva. Takih prijateljev učiteljstva ni pod božjim solncem, kakor so liberalni poslanci. Vse bi dali za šolstvo in učiteljstvo. Glejte, kako tekmujejo med seboj, kdo bo dal več učiteljem. Koliko ljubezni do ubogega učiteljstva tiči v liberalnih srcih. In glejte, tudi veleposestniki bi dali vse učiteljstvu. Ko bi šlo danes po njihovi volji, bi bili učitelji plačani vsaj toliko kakor sodniki. In ko človek tako od strani poslušaja govorjenje te liberalne družbe in nekoliko misli pri tem, se pa nehote vpraša: Ja, kje pa je bila ta nemška in slovenska liberalna gospoda s svojo ljubeznijo do učiteljstva takrat, ko je še gospodovala v tej zbornici? Ko je imela še ključke od deželne blagajne? In ko je bilo učiteljstvo še v bednejšem položaju, kakor je danes? In, ali je res učiteljstvo tako malo politično izobraženo, da verjame brezvestnim hujskačem? . . . Prvi, ki je svojo ljubezen do učiteljstva razkazoval v zbornici, je bil

dr. Novak.

Ta se je kregal, ker je finančni odsek odklonil prošnje učiteljstva. To je

grozno. To ni po nauku Kristusovem. (Njegovi pobožnosti se krohota vsa zbornica.) Narodno-napredno učiteljstvo mora priti do svojih pravic. Seveda se marsikateri izneveri liberalni stranki in gre k nasprotnikom. »Slovenec« je pisal, da se učiteljstvo mora izstradati, da bo rado poljubljalo bič dr. Lampeta. (Brr! . . .) To je hujše kakor španska inkvizicija. (Naši poslanci se krohotajo tolikim budalostim.) Dr. Lampe je imenoval učitelje v eni sapi s cestarji. To kaže, da nima smisla za šolstvo. — Oženjeni učitelji naj imajo 35%, a neoženjeni 25% doklade.

Vi ste učiteljem obetali — a ničesar izpolnili!

je vrgel dr. Lampe liberalcem v obraz, ko se je oglašil za dr. Novakom. Na eni strani zahtevate, da se naj učiteljem izboljšajo plače, na drugi strani pa vpijete: poldrug milijon je primanjkljaja! Ali veste kaj to pomeni? Vi hujskate ljudstvo proti zboljšanju učiteljskih plač! Dr. Novak je govoril tudi o nekem mojem biču, katerega naj bi hodili učitelji poljubovat. Gospodje, jaz nimam takega orodja in hodim brez biča okrog! Če sem imenoval poleg učiteljev tudi cestarje, ni za učitelje nič žaljivega. Dejal sem: Treba bo, ko pride pravi čas, da vredimo plače zdravnikov, učiteljev in cestarjev. Mi ne moremo učiteljem dajati samo obljube, kakor ste jih vi! (Dr. Šusteršič: Deset let ste imeli oblast v rokah!) Vaša stranka je pa kriva, da ima ljudstvo tako malo smisla za učiteljske plače. Kadar bomo imeli denar, bomo govorili. Nič ne obetamo! Prepošteni smo, da bi delali obljube, ki jih izpolniti ne moremo. Mi smo zastopniki kmečkega ljudstva! (Tako je!) Storili bomo, kar se nam bo prav zdelo v ljudsko korist. Ukazovati si ničesar ne pustimo! (Burno odobravanje.)

V tem zasedanju se regulacija učiteljskih plač ne more izvršiti,

je priznal posl. Višnikar po dolgem jamranju. Njegovo modrost je občudovala vsa zbornica, ko je pripovedoval, na kak način bo treba plače zboljšati. Denar se mora dobiti je dejal možiček. Zakaj so se odpisale krošnjarjem deželne naklade? (Čujte, kočevski krošnjarji, kako govori vaš bivši poslanec.) Nespametno je, ker se namerava opustiti male hiše davkov. (70% naših hiš bo potem davka prostih, a to se zdi dobro plačanemu uradniku nespametno! Op. poročevalca.) Učiteljstvo zato nima ugleda, ker je slabo plačano. Pravični moramo biti, pa plače zboljšati. (Odkod je prišel »ta starček Simeon«, so se vpraševali poslanci.) Še nekaj časa je stokal sam v prvi klopi in prekladal neke popirje, nazadnje mu je pa kar sape zmanjkalo, in se je vsedel. — Šolmajer je izjavil v imenu veleposestva, da bodo glasovali za predloge finančnega odseka, pa tudi za predloge liberalnih poslancev. (Kaj pa to pomaga?)

Dr. Vilfanu se zdi največja napaka v kranjskem šolstvu, preslabo plačano učiteljstvo. Zaradi tega je učiteljstvo zadolženo in nima veselja do poklica. Manjkalo nam bo tudi učiteljev.

Poslanec Jarc

je neusmiljeno razkrinkal liberalne poslance. Izvajal je: Mi se damo voditi po načelih, vsled katerih nas je izvolilo slovensko kmečko ljudstvo. Vi ste učiteljstvu mnogo obetali, da so za vas agitirali, a ko ste imeli v rokah vso moč, niste nič izdatnega zanje storili. Mi nismo dajali učiteljstvu obljub, ker, če mi kaj obljubimo, tudi storimo. Nadsvetnik Višnikar se cedi same pravičnosti nasproti učiteljstvu. Ali ve, kako se je nastopalo proti učiteljem, ki niso bili njegovega mišljenja, pod liberalno vlado? Kako se je nastopalo proti tovarišu Jakliču? Kar bom sedaj navajal, mi je povedal njegov nadzornik. (Čujmo! Čujmo!) Šolski nadzornik je bil poslan, naj posluša, kako Jaklič uči. Mož je nadzoroval in poročal na višje mesto. Poročilo je bilo predobro, pošljejo mu ga nazaj z naročilom, naj slabo poroča. (Ogorčenje!) Pa šolski nadzornik je bil tako poščen, da je rajše odklonil nadzorništvo. (To je bilo ob času barona Heina! Dr. Tavčar: Jaz nisem vedel. Skandal!) Na očividno, da so začetniki učitelji slabo plačani, odgovarjam, da tudi avskultanti, praktiki, profesorji v začetku tudi niso bolje. Bremena za šolstvo je prevelika država deželam, a ohranila si je vse pravice. Država naj prevzame učiteljske plače! Sicer pa vi gospodje na levi strani, mi dobro vemo, s kakim namenom zahtevate regulacijo plač. Regulacija vam je postranska stvar, vi bi radi dosegli zvišanje davkov, o čemer je že govoril poslanec Višnikar. To bi radi dosegli, da bi potem po deželi vpilfi: Klerikalci so zvišali davke. Pa bodite brez skrbi! Na to ne pojdemo! Vi trdite, da smo sovražniki napredka in šole, pa glejte: Še dve leti nimamo večino v deželnem zboru, a že se je otvorilo 74 novih šolskih razredov, ko ste pa bili vi gospodarji, se jih je komaj 8 do 10 na leto. (Čujte! Čujte!) Taki sovražniki šole smo! Danes, ko mi nosimo s polno zavestjo odgovornost pred našimi volivci, bomo storili le to, kar se bo nam zdelo koristno za naše volivce. Čim bolj se boste vi vlekli za regulacijo, tem slabše bo za stvar. Mi smo odgovorni samo svojim volivcem, a nikomur drugemu ne. (Burno pritrjevanje.)

Dr. Tavčar je brez posebnega ognja zagovarjal ljubljansko šolstvo. Samo zato se je nekoliko razkoračil, ker poslanci S. L. S. vedno povdarjajo, da so samo oni zastopniki ljudstva, ali liberalci nobenega davka ne plačajo?

Z grožnjami se pri nas ničesar ne doseže!

Tako je zaklical v svojem govoru dr. Krek. Vi vsi veste, da je bilo naše ljudstvo učiteljstvu in šoli precej na

sprotno. A priznati moramo, da se je mnenje v mnogih krajih že precej izboljšalo. Vendar ne moremo prezreti počitanja, da so po mnogih okrajih šole slabe in uspehi za nič. To se mora popraviti. Nasprotstvo med ljudstvom in učiteljstvom se mora zrvnati. Šele potem bo bolje za učiteljstvo. Od naše strani ne bo nobene ovire. Toda učiteljstvo naj ve, da z grožnjami pri S. L. S. ničesar ne doseže! Regulacija se bo izvršila tem preje, čim preje bo učiteljstvo spoznalo, da je pot do regulacije po političkih strankah in politični agitaciji napačna, a učiteljstvo se mora zavedati, da mora sodelovati s stariši. (Burno odobravanje.) Pri glasovanju so bili sprejeti predlogi finančnega odseka, a vsi predlogi liberalcev so bili odklonjeni.

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR

Nameravajo sedaj sklicati po skoraj dvamesečnih počitnicah. Dan sicer še ni določen, ker se odloči Bienerth šele po konferencah z voditelji strank, vendar pa bo prva seja skoraj gotovo že drugi teden. Kakor sklepajo, bi trajalo zasedanje kake tri tedne. Na dnevni red namerava spraviti vlada svojo predlogo glede vojaških novincev, prvo branje rednega proračuna, aneksijsko predlogo in novo finančno postavo. Vprašanje je seveda, kaj bodo rekla kakemu dnevnemu redu stranke. Zato se vrše ta teden pogajanja ministrskega predsednika s strankami glede programa državnozbornskega dela v prihodnjem zasedanju. Povabljena je k Bienerthu tudi že Slovanska Jednota. Bienerth se kar ne more odločiti, da bi izvršil pravično preosnovo svojega ministrstva tako, da bi bili Slovani tudi v vladi enakopravni z Nemci. Nemci se sedaj najbolj usajajo proti temu, da bi tudi Jugoslovani dobili ministra. Pridigujejo, da je popolnoma napačno, da bi se delili ministrski sedeži vedno enako med Nemce in Slovane, ker so ministri posebni zaupniki cesarjevi, in se zato ne sme gledati na narodnost, temveč na sposobnost osebe, ki naj postane minister. Vse res, in mi to popolnoma podpišemo. Toda, ali sledi iz tega kaj proti jugoslovanskemu ministru? Prav nič. Nasprotno je popolnoma jasno, da nikakor niso Nemci knjiženi na ministrske sedeže. Druga stvar pa je, če se najvišje in najupliviše zaupanje v državi zlorabi v nacionalne namene in v zatiranje drugih narodnosti v državi, kot je to storila naša sedanja vlada. V tem slučaju so na ostali narodi dolžni samim sebi, da se zavarujejo proti taki zlorabi, kar je za mogoče samo na ta način, da dobe sami primeren vpliv pri vladi. Ker to tej Slovani ne moremo po tolikih bridkih izkušnjah zaupati sedanji vladi,

storimo samo svojo dolžnost, če zahtevamo naši moči primerno zastopstvo v vladi, ker drugače nismo nikoli zavarovani pred novimi krivicami od vladne strani. Kakšna pa bo nova vladna večina, oziroma kako se preosnuje vlada, bodo pa odločila šele pogajanja, ki se vrše ta teden.

OGRSKO.

Khuenova glavna skrb je sedaj, kako spraviti skupaj novo vladno stranko, ki bi porazila pri volitvah Košuta in Justha in zagotovila vladi večino v državnem zboru. Posvetoval se je z voditelji nekdanje liberalne stranke in sklenil izdati skupno z njimi oklic, ki vabi na ustanovni shod nove vladne stranke, ki bo 19. t. m. Stranka bo zastopala načela nagodbe iz leta 1867., in bo delala na sporazum s krono. Dobro znamenje za uspeh nove stranke je dopolnilna volitev v Iglo, kjer si nasprotniki sedanje vlade niso upali niti postaviti protikandidata proti trgovinskemu ministru Hieronymiu. Hedervary je tudi že začel z vso odločnostjo pripravljati tla za prihodnje volitve in je tudi že odstranil 48 nadžupanov, ki so Košutovi pristaši.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR

je odgođen, ker so Nemci obstruirali, dasi brez pravega vzroka. Pričeti mislijo sedaj zopet z novimi pogajanjmi, vendar je že sedaj skoro gotovo, da deželni zbor ne bo več sklican. Nemci so spravili deželo v skrajno neprijeten položaj, ker ji sedaj manjka denarja, ker ji deželni zbor ni dovolil proračuna. Zato so mladočeški poslanci sklenili, da se odpovedo svojim deželnozbornskim dietam v slučaju, da Nemci tudi zanaprej ne bodo pustili zborovati. Enak sklep so storili konservativni veleposestniki. Deželni odbor je sklenil naprositi vlado, naj dovoli pobirati prve tri mesece letošnjega leta naklado na pivo. Vlada pa ne namerava dati tega dovoljenja, ker deželni zbor ni sklenil postaviti o tej nakladi.

GORIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Poslanec Marinič je vložil predlog, naj deželni odbor predloži načrt novega občinskega volivnega reda s splošno skupino. Sklenilo se je tudi ustanoviti v spomin cesarjevega jubileja nekaj ustanov. Ustanovi se deželna hranilnica, sprejela se je tudi resolucija proti nameravanemu vinskemu davku.

HRVAŠKO.

Prav veliko bolj sramotnih dogodkov, kot so se vršili na Hrvaškem zadnje tedne, nam hrvaška zgodovina ne poroča. Tako še ni zlepa kak cigan zlorabil zaupanja, kot je zlorabila hrvaška koalicija zaupanje, ki ga je vanjo imela večina hrv. naroda. Žal, da je dobil ta žalostni trenutek nepripravljen in neorganiziran one ljudi, ki še pošteno mislijo. Glavna napaka vse hrvaške politike je, da nima stika z ljud-

stvom, da je ona tuja ljudstvu in ljudstvo nji. Zato je res čisto mogoče, da se posreči kravja kupčija med koalicijo in Tomašičem, da bodo izvoljeni v dopolnilnih volitvah s pomočjo koalicije mažaroni, zlasti vsled sedanjega volivnega reda, po katerem nima ljudstvo pri volitvah nobene besede. Večina vodilnih politikov je pa, kot kaže zadnji škandal, ničvredna banda, ki vidi povsod le sebe. Tomašič misli sedaj najprej sklicati sabor, da reši proračun. Izpeljal bo potem volivno reformo, ki bo pa samo zvišala število volivcev, ne bo pa ne direktna, ne splošna, ne tajna. Drugače bo pa delal na čim ožjo zvezo med Ogrsko in Hrvaško.

BALKAN.

Turčija prestavlja sedaj svoje vojake na severno mejo, da prepreči delovanje raznih ustašev, ki se pojavijo navadno spomladi po Makedoniji. Sicer je že izdala strog zakon proti ustaškim bandam, toda postave same na Turškem ne izdajo veliko. Ta nastop turške vlade je precej razburil javno mnenje zlasti v Bolgariji. Vsled tega bodo bolgarski poslanci, ki so nameravali potovati v Carigrad, da utrde svoje trgovske zveze, opustili nameravano potovanje. — Na Grškem imajo glavni vpliv na vlado še vedno častniki. Njihova zveza je prisilila kralja, da je poveril tudi notranje ministrstvo nekemu generalu. — Radi Krete namerava sklicati Italija spomladi ali poleti konferenco velesil, ki naj bi končno rešila to vprašanje.

ANGLEŠKO.

Vlada misli z novim parlamentom rešiti predvsem stari proračun. Izid volitev ji ni nič kaj pogodu. Zato baje namerava razpustiti parlament še enkrat in razpisati poleti ali jeseni nove volitve.

LISTEK

Skrivnost najdenke.

Povest. — Spisal Reimmichl.

(Dalje.)

Odkar je bil grof našel svojo hčerko, je Jošt za nekaj tednov popolnoma izgubil; nihče več ga ni omenil, nikomur ni bil v spodtiko. Nemara mu je grofica Marietta naznanila, naj beži odtod, naj se ogiba njenega razkačnega očeta, ako se želi izogniti ječi. Pozneje se je izvedelo o njem samo to, da se je ta čas klatil po Kranjskem, kjer ga je njegov tatinski nagon zapeljal v novo hudobijo. Izmaknil je bil namreč v neki pekariji na Gorenjskem nad sto kron in je zato presedel sedem dolgih mesecev v zaporu. Tu se mu je nudila prilika kakor nalašč, da je ko-

val nove, previdnejše načrte za bodočnost. — Ko ga je zopet obsevalo svoidobno solnce, je nestrpnost pričakoval dneva, ko se grof povrne iz Italije. In ko je napočil zaželjeni dan, ko je zopet drdrala grofova kočija po goriških ulicah, se je mož ojunčil in je pogumno potrkal na vrata njegove palače. Posledica njegovega obiska so bili burni in hrupni prizori, ki so se vršili med gospodom grofom in sleparjem. Grof mu je grozil, žugal, pretil na vso moč, da ga neutegoma izroči orožnikom, ako se ne pobere pri tej priči iz hiše. Mislite, da je to možakarja kaj oplašilo? Kajpak! Zagrozil je grofu, da bo v malo dneh čulo celo mesto o njegovih nepoštenosti in njegovih temnih družinskih zadevah; da je grofica Marietta prelomila prisego, ker mu ne mara plačati tistih štiri tisoč kron, katere mu je bila obljubila, preden jo je povišal v grofovski stan; da ne bo častno za grofa, ako izve javnost, v kako nizkih razmerah se je vzgajala njegova edinka, in podobno. Tolika predrznost in nesramnost je grofu presedala do grla; jel je naposled razsajati in rohneti, da je odmevalo po vsej hiši. Končno so prihiteli služabniki, popadli Jošta za suknjič in ga rinili skozi vežo, dokler ni obležal na dvorišču. Jošt je divjal, kakor da je blazen, in se penil od skrnobe in togote. Že je imel besede pripravljene, s katerimi bi bil oznanil širnemu svetu nečednosti grofovske hiše, pa si je premislil. Čutil je, da mu vsa njegova lisjaška narava ne bo pomagala iz zagate, ako pride v pest možem pravice. Tudi odkritje tajnosti, ki so bile javnosti še neznane, bi bilo zanj brez posebne koristi. Treba je bilo najti novih potov, bolj varnih in trdnih, preden si je upal vnovič na delo. Dolgo časa je ugibal semintja in malo da ni obupal nad svojimi načrti. Končno se mu je posvetila nova misel in bil je prepričan, da mu zdaj ne izpodleti. Zagrozil bo še Lokarju z odkritji in mu tako izsilil nekaj stotakov. In res, ne bodi len, odpravil se je na pot. Ze naslednjega dne je krevsal po hribčku, kjer je blestela vasica Zlatobrd, ter je krenil naravnost k Lokarju. S čudovito mirnim srcem je stopil v njegovo hišo in pozdravil tako zaupno in prijazno, kakor pozdravi otrok svojega dobrega botra. Lokar je moral stopiti nekoliko bližje, preden je spoznal vljudnega gosta. Samo dotlej je užival Jošt njegovo gostoljubnost, kajti v tem hipu je gospodarju pobledele lice od notranjega srda in obenem je zagrmelo po sobi: »Kaj zopet stikaš tod, pritepenec?«

»Doslej sem delal krivico vaši hiši in vaši družini,« je odgovoril prekanjeni hinavec potuhnjeno, »in zato ne najdem pokoja... Kar venomer mi pravi notranji glas, da vas moram prositi odpuščanja... Ko bi bili nekoliko bolj zaupljivi, bi...«

»Zaupljiv? Ti vražja zloba,« je siknil gospodar, »kar naglo odtod, če ne...«

»Če vam prinašam novice o vaši ženi, me menda ne bodete podil!« si je slepar opomogel iz zadrege.

Lokar je osupnil. Tiha radost se mu je razlila na obličju in jel je dušiti svojo srditost. Pomišljaj je nekaj trenutkov in rekel:

»Od capina in sleparja, kakor si ti, ne maram novic... Sicer pa, zloba grda, kaj te že zopet briga moja žena...?«

Jošt je ostal miren in je pripomnil kratko:

»Nekoliko me pa morda vendarle briga... Saj sem ravno jaz — ali pravzaprav moja rajnica — tisti, ki vam je naklonil tako neprecenljivo srečo.«

»Katero srečo?« je završelo iz Lokarja.

»Ali mar ni sreča da ste brez truda in boja dobili ženo plemenitega rodu? Kako ste vendar čudni...«

»Pasja duša, še eno besedico zini v moji hiši, pa ti izbijem hudobne čeljusti,« se je zagnal vanj razžaljeni Lokar. Popadla ga je jeza in malo da ga ni treščil ob tla.

»Kako to, da se sramujete tako imenitne gospe?« je dejal Jošt in se umikal kakor mačka proti vratom. »Seveda ni bilo vse pošteno, ali plemstvo ostane v kljub temu čast, zlasti če tiči do grla v denarju... Ni mogoče, da bi vam izpodleteli ti krasni načrti...«

»Kaj si rekel? Sicer pa, moje potrpljenje je minulo... Vun, alo...!« Jošt je odskočil za korak, toda delal se je krotkega in je pripomnil: »Čudno! Nisem pričakoval tolike nehvaležnosti... Vi bi, kakor vidim, najrajši vso stvar prikrili. E, pa ne bo šlo...«

»Samo besedico mi zini... Bom videl...«

»Aha, Lokar, zdaj imamo ptička...« je dejal slepar zmagoslavno, »da bo mir besedi: tisoč kron, ali pa bo še nocej cela dolina govorila o vas in o vaši plemeniti gospe... Ste umešli...?«

Lokarja je zdaj resnično minilo potrpljenje. Zgrabil je nesramneža za vrat, ga neusmiljeno privil k tlom in ga vlekel kot razdraženega psička na dvorišče ter ga odtod pahnil na — gnjišče.

Skoraj eno minuto je ležal Jošt nepremično na tem nenavadnem ležišču, potem pa se je pobral kvišku, srdito zažugal s pestmi proti hiši, pokazal svoje ogorčenje z novo kopico psokv in pretenj in počasoma izginil v dolini. Kakor blisk se je še istega dne razširila vest o čudnih skrivnostih Lokarjeve hiše po vsem Zlatem brdu, hitela je od hiše do hiše, od vasi do vasi, kakor hiti neukrotljivi požar, kadar ga nosijo brza krila ugodnega vetra. Cesar se je Lokar najbolj bal, se je zdaj uresničilo: ljudstvo ni verjelo, da je Tilka plemenitega rodu. Ubijalec Jošt, njegova hčerka Tilka in osramočeni Lokar — o tem se je modrovalo in ugibalo na vseh oglih in cestah, kjerkoli je naletel znanec znanca. Tako poniže-

valnemu obrekovanju je Lokar naredil nagel konec. Sklenil je, naj sodna oblast reši čast njegove hiše in pojasni resnico ter naj obenem zlobni zavisti zaveže obrekljivi jezik. Ovadil je Jošta, da je s svojimi hudobnimi nakanami razdril in zagrenil njegovo družinsko življenje, da je izsiljeval z grožnjami od njegove žene denar in je slednjič poizkusil svoja sleparstva na njem samem. Težek kamen se mu je odvalil od srca, ko je izročil svoje skrivnosti mestnemu sodniku. Četudi ni maral priznati v srcu, je vendar čutil dovolj jasno, da ga ni prisilila do tega strogega nastopa samo skrb za lastno čast in poštenje, ampak še neki globlji vzrok. Pri sodni obravnavi bo morala pričati tudi njegova žena Tilka. Bil je trdno uverjen, da se mu pri tej priliki ne bo mogla kar tako izmuzniti izpred oči, in to je zbudilo v njegovem srcu nove nade. (Dalje prih.)

Zadnji dnevi in smrt junaškega Andreja Hoferja.

(K stoletnici njegove smrti † 20. februarja 1810 — 20. februarja 1910.)

Se so nam v živem spominu velike častne slovesnosti, ki so se vršile lanskim jesen na Tirolskem ob stoletnici slavnih borb tirolskih kmetov proti samosilniku Napoleonu. Tirolska hrabrost pa tudi zasluži po vsi pravici, da jo slavi zgodovina; in slavila jo bo, dokler bodo stale skalnate gore tirolske, ki so bile priča junaških činov svojih sinov. Pred vsemi drugimi pa zasluži tirolski junak Andrej Hofer, da ga zgodovina zaljša z vencem neminljive slave. Saj je on navdahnil potrta srca svojih rojakov z novim pogumom; vzbudil jim je hrepenenje po zlati prostosti in veselo upanje na boljše bodočnost. Na gori Izel je razvil zastavo prostosti ter

je trikrat pognal silne legije Napoleoneve iz domačih dolin. Tako je pokazal dejansko, da Napoleon ni nepremagljiv; po njegovem vzoru so se dvignili drugi narodi proti samosilniku ter naposled strli sramotni suženjski jarem. Zato so ga opravičeno hranili narodi v hvaležnem spominu in ga bodo hranili v bodočih vekih. Bliža se znameniti 20. februar leta 1910, ko bode preteklo ravno sto let, odkar je nehala biti blago srce Hoferjevo; od francoskih krogelj zadeto je izkrvavelo na trdnjanskem obzidju mesta Mantove. Velik je bil Hofer v življenju, še večji je bil pred smrtjo in ob smrti. Predočimo si zadnje tragične dneve njegovega življenja ter njegovo junaško smrt, ki je pretresla ves tedanji svet ter spodkopala slavo in moč Napoleonovega imena . . .

Po obupnih borbah s francosko pomočjo so naposled hrabri Tirolci izkrvaveli in podlegli. Andrej Hofer, njihov vodja, se je na prošnje svojih prijateljev (dne 2. decembra 1809) skrnil v planinski koči na visoki Brantáherski planini, da bi ne padel sovražniku v roke; v skrivališče so mu sledili njegova žena s 14letnim sinom Janezom ter njegov zvesti tajnik Svet. Prijatelji so jim v nočeh nosili živež. Ob solnčnih dnevih sta splezala Hofer in Svet večkrat na bližnji rob ter sta od tam videle francoske patrolje, ki so ju zasledovale. Na Hoferjevo glavo so postavili Francozi 1500 gld. Nevarnost za Hoferja je vedno bolj rastla. Svetovali so mu in ga prosili, naj beži iz dežele, toda vse prošnje so bile zaman; dobri mož se ni mogel ločiti od domačih gorá. Ljudem je bilo znano, kje se nahaja Hofer; toda molčali so kot grob. In Hofer sam se je v svoji dobrosrčnosti zanesel popolnoma na zvestobo svojih Tirolcev. Toda našel se je izdajalec, ki se je polakomnil visoke nagrade. Bil je to slaboglasni Franc Rafi, ki je Francozom izdal skrivališče Hoferjevo.

Dne 27. januarja 1810 je priplezalo na Brantáhersko planino 600 laških prostovoljcev, bilo je krog četrte ure zjutraj; sneg je ležal na debelo; vodil je vojaški oddelek izdajalec Rafi. Vojski so natihoma obkolili kočó. Prvi je s strahom opazil nevarnost Svet. Hitro je stopil iz kočó s Hoferjevim sinom. Toda vojaki so ju koj zgrabili in uklenili. Jok sinov je zbudil Hoferja in njegovo ženo. Hofer stopi mirno iz kočó ter reče krepko: »Vi ste prišli, da me ujamete? Z menoj storite; kar hočete. Samo za mojo ženo, sina in mojega prijatelja prosim milosti; ti so popolnoma nedolžni.« Komaj je junak spregovoril te besede, so ga urno zgrabili ter mu róke na hrbtu zvezali. Okrog vratu so mu zadrnili jermen, krog ledij pa vrv. Tudi ženo so zvezali. Sirovi vojaki so ruvali Hoferju brado in lase; oropali so kočó ter se na to napotili z jetniki v dolino proti Sv. Martinu; pot je bila snežena in ledena ter zato težavna; Svet in Hoferjev sin sta bila bosa; puščala sta za seboj krvave sledove. Blagi

Hofer, ki je bil krvav po obrazu, trpel je mirno. Ko so drugi zdihovali, obračal je svoje oči proti zvezdnatemu nebu ter jih tolažil: »Molite, bodite stanoviti, trpite stanovitno in vse darujte Bogu; tako se boste spokorili za svoje grehe!«

Zjutraj ob sedmi uri je dospela žalostna četa v Sv. Martin. Ko je ljudstvo ugledalo uboge jetnike, je na glas tarnalo in jokalo; na skrivaj pa z zobmi škripalo. Nato so jih peljali v Meran, kjer so francoski častniki pričakovali prihoda ujetega, generala Barbona, pred katerim so imeli tak strah. Ko je ubogi Hofer, smrtno bled in krvav, korakal skozi mestne ulice, so otroci in žene zajokali na glas; celo možem so se udirale solze po licih. Človekoljubni francoski general Baraguay se je naposled potegnil za Hoferja ter ukazal, naj se lepo ravna z jetniki. Na prošnjo blagih gospej v Bocenu, so izpustili ženo Hoferjevo in sina. Kdo bi popisal pretresljiv prizor, ko so Hofer ter žena in sin v ječi slovo jemali? Žena in sin sta vedela, da blagega Hoferja ne bosta več videla na tem svetu. Naposled se osrči Hofer, pogleda proti nebu ter reče ženi: »Tam gori je naš oče in tolažnik, ki vse naše pota prav vodi! Pozdravi še enkrat moje prijatelje; bodi, kakor si bila dosedaj, še zanjeprej dobra mati najinim otrokom; izredi jih v pobožne kristjane. Blagoslavljam jih v duhu.« Nato se obrne k sinu in mu reče: »Tebi, moj sin, ukažem, da ubogaš svojo mater in jo spoštuješ. Le povej vsem bratom in sestram, da jaz hočem, naj tudi mater ubogajo in spoštujejo; odslej bo mati moja namestnica.« Pred razhodom še blagoslovi mater in sina; ko si sežejo še enkrat v roke, zajokata mati in sin na ves glas; toda Hofer reče z milim glasom: »Ljuba Ana, daruj svojo bridkost Križanemu ter pokaži, da si Hoferjeva žena; z Bogom; poljubi še moje otroke!« Zares grenka, težka ločitev! Toda Hofer je ostal tudi v teh težkih trenutkih miren in vedrega duha. Neomahljivo je zapupal v Boga in svojo pravično stvar; tako je premagal svoje dušne bolesti.

V ječi ga je obiskalo več prijateljev in znancev. Srčno je prosil za odpuščanje vse, ki bi jih bil kedaj razžalil; odgovarjali so mu s solzami.

Ko so mu v petek predložili na mizo meso, ga ni hotel pokusiti; norčevali so se zato sovražniki; toda Hofer je ostal kljub sramotenju zvest cerkveni zapovedi.

Kmaló nato so ga s Svetom v zaprtem vozu odpeljali v Mantovo, kamor je dospel 5. februarja. Tu ga je v ječi večkrat obiskal francoski poveljnik Bisson. Generala sta globoko ganila udanost in mir jetnika. Želel ga je rešiti. Zato mu je svetoval, naj stopi v službo Naoleonovo, kajti častno bi bilo zanj, ako bi služil najmogočnejšemu cesarju, vladarju sveta. Toda Hofer je odgovoril odločno: »Jaz sem bil, sem in bom ostal zvest avstrijski hiši in mojemu dobremu cesarju Francu.«

Tudi francoski podkralj Beauharnais je bil naklonjen Hoferju ter ga je celo priporočil milosti Napoleonovi. Toda došlo je iz Pariza povelje, naj se sestavi vojni svet, ki naj obsodi Hoferja v smrt; ustrelje naj ga v 24. urah. Dne 19. februarja se je sešel vojni svet ter je izvršil ukaz Napoleonov: obsodil je Hoferja v smrt.

Hofer je v ječi mnogo trpel; toda njegova duša je ostala udana, mirna. »Ako me obsodijo v smrt, je to zame bolje, kakor za druge,« je rekel. »Tako saj vem natanko za zadnjo uro, kedaj bom umrl in se lahko pripravim; mnogi tega ne morejo.«

Po več ur na dan je Hofer premočil in premišljeval. Tri do štirikrat na dan sta molila s Svetom rožni venec. Posebno so se mu smilili njegovi rojaki, ki so bili zaprti z njim v trdnjavi; bolj je mislil na njihovo žalostno usodo, kot na svojo.

20. februarja zgodaj zjutraj so se škripaje odprle vrata ječe. Vojni svet, obstoječ iz sedem francoskih častnikov, ustopi; Hofer začuje svojo smrtno obsodbo. Poslušá jo vdano. Brez strahu zre smrti v oči ter mirno uredi svoje poslednje reči. Pretresljivo je pismo, ki ga je pisal svojemu prijatelju Pühlerju:

»Dragi brat!

Božja volja je, da bom v Mantovi zamenjal časno z večnim. Toda Bogu bodi hvala za njegovo milost. Meni se zdi, kakor da grem drugam, in ne v smrt. Bog mi bo dal milost tudi do konca, da morem priti tje, kjer se bo moja duša z vsemi svetniki vekomaj radovala in kjer bom jaz za vse prosil Boga, posebno pa še za tiste, za katere sem to storiti dolžan, tudi zate in za Tvojo ženo. Vsi dobri prijatelji naj molijo zame ter mi pomagajo iz vročega ognja vic, ako bi se tam moral čistiti. Zadušnice zame naj moja ljuba žena naroči v cerkvi pri Sv. Martinu; preskrbi naj tudi mrtvaščino sorodnikom. Denar, ki ga imam pri sebi, naj se razdeli med reveže. Moja žena naj vse pošteno obračuna z ljudmi, da ne bom kaj trpel. Z Bogom dotlej, ko se v nebesih zopet snidemo ter tam Boga hvalimo brez konca. Vsi rojaki in znanci naj molijo zame. Moja ženka naj ne bo preveč žalostna. Molil bom za vse. Z Bogom, ti goljufivi svet; tako lahko se ločim od tebe, da mi še solza ne omoči očesa.

Pisano ob peti uri zjutraj; ob deveti uri odpotujem s pomočjo vseh svetnikov k Bogu.

V Mantovi, 20. februarja leta 1810. Tvoj te ljubeči

Andrej Hofer.«

Koj, ko je Hofer začul smrtno obsodbo, je poprosil za duhovnika, da uredi svoje duševne zadeve. Prišel je k njemu prošt Janez Manifesti, ljubeznjiv in pobožen mož. Spovedal ga je

ter mu podal sveto popotnico; stal mu je na strani do smrti.

Ob 11. uri dopoldne se je oglasil boben. Kmalu na to so odpeljali Hoferja iz ječe. Njegovi sojetniki - rojaki, med drugimi Svet, so se jokajoč poslavljali od njega; nekteri so pokleknili predenj ter ga prosili za blagoslov. »Odpustite mi, — tako je spregovoril, — ako sem jaz kriv vaše nesreče.« Zažarelo mu je obličje; kakor bi bil navdahnjen od zgoraj, je vskliknil: »Bodite potolaženi in vstrajajte; v kratkem bo Tirolska zopet last našega dobrega cesarja Franca.« Mirno, vedrega obličja, s čvrstim korakom je stopal vrli mož, vzbujajoč sočutje in občudovanje, skozi obožene vojaške vrste na kraj, kamor naj položi zadnjo žrtev ljubemu Bogu, cesarju in dragi domovini. V rokah je držal srebrn križec in rožni venec. Na širokem zidu pri Porti

Cerezi poveljuje poveljnik: »Stojte!« Vojaki stopijo v čveterokot, ki je bil na eno stran odprt. Na migljaj poveljnika stopi Hofer pred vojaške vrste, ter jih na levo in desno pozdravi. Duhovnik zmoli ginjen poslednjo, kratko molitev. Hofer poljubi križec ter ga z rožnim vencem vred izroči svojemu spovedniku, proseč ga, naj moli zanj.

Nato stopi 12 grenadirjev proti Hoferju na dvajset korakov razdalje. Pounudijo Hoferju bel prt, da si zaveže oči; toda on odkloni ponudbo. Reko mu, naj poklekne. On odgovori: »Jaz hočem Njemu, ki me je ustvaril, stoječ izročiti dušo.« Nato zakliče glasno: »Živi naj cesar Franc!« Še malo pomoli, dvigne roki proti nebu, da vojakom znamenje ter glasno poveljuje: »Ogenj!« Šest pušk počí. Zadeli so slabo. Hofer se zgrudi na kolena. Ustrele drugič; Hofer se zgrudi na tla. Pa še ni

bil mrtev. Šele trinajsti strel je končal življenje neustrašenega mučenika. Njegov spovednik je pisal o njegovi smrti: »V veliko tolažbo in spodbudo sem občudoval moža, ki je šel v smrt kot krščanski junak in jo je prestal kot neustrašeni mučenik.«

Dragi Slovenci, ali ne zrete tudi vi z občudovanjem na hrabrega moža, ki je tako velikodušno dal svoje imetje in kri, življenje in družinsko srečo za blagor svoje domovine in svete vere? Slovenski mladeniči in možje, posebno Vi si vzemite priprostega, a velikega Hoferja za zgled in vzor, da ljubite svojo lepo slovensko domovino, ljubite svoj narod ter pogumno in neustrašeno branite njegove najdražje svetinje — sveto vero in slovenski jezik!

Teotim.

RAZGLLED PO DOMOVINI

Odkrita beseda. Velik hrup je vzbudil po liberalnem časopisju »Slovenec« članek, ki je odkrito enkrat povelil v Ciril-Methodovo družbo. Ta družba stopa vedno bolj jasno na dan. Občni zbori, predavanja in veselice zadnjih let kažejo, da je družba postala pravo agitatorično liberalno taborišče, ki zbira v sebi ostanke liberalnih vej. Svoj program je zgrešila in zato nimamo prav nobenega povoda, da bi ji še nadalje prizanašali. Ker družba ne kaže prav nič krščansko-vzgojevalnega več, ne moremo in se tudi ne smemo ogrevati zanj. Dolgo časa se je prizanašalo, a ko je enkrat mera potrpežljivosti potekla, je treba, da se otresemo prav vsake prizanesljivosti. Delo pa, katero je zanemarila liberalna družba, bo prevzelo krščansko ljudstvo samo in ni se bati, da bi le količkaj narod trpel.

Kakor stari kramljajo, mladi čebernaajo. Ker liberalci drugega ne znajo, očitajo S. L. S. zvezo z Nemci. Vedo dobro, da zveze ni, a boli jih, ker se čutijo vedno bolj osamljene. Kakor stari politikarji nad stranko, tako se mladi obregajo ob pristaše stranke, in to zlasti v malih mestih, kjer bi še vedno liberalci radi ohranili vodstvo. Posebno so jim pri srcu učitelji in učiteljice Slonškove zveze. Pred kratkem je nek liberalni junak iz Kamnika obiral v železniškem vozu med vožnjo v Kamnik neko vrlo narodno gospodično, katero so pa sami pogosto vabili v svoja društva. Ker se za opetovana vabila niti zmečila ni, jim je naenkrat nemškutarca. V tistem vozu se je vozila tudi neka gospa, kateri je to zabavljanje že presedalo in je gospodiča opozorila, naj vendar ne govori, za kar nima dokazov. To je bil dober tuš. Mlademu gospodu je

takoj srce zlezlo v hlače, začel se je opravičevati in izgovarjati, da sicer ni dobro poučen in je tako le zato mislil, ker gospodična ni prav nič reagirala na napade v »Narodu« in »Gorenjcu«. Lepa logika. Kdo vruga se briga še danes za čivkanje liberalnih listov, zlasti še, če prihajajo od takih junakov. Pometajte raje pred svojim pragom in pustite naše v miru, saj vendar veste dobro, da imate vzroka dovolj. Menda razumete!

Nemci v strahu pred Slovani. Nemška »Südmark« naseljuje, kakor znano, nemške kmete na obmejnih slovenske kraje. Ker so katoliški listi očitali, da so naseljenci protestantje iz Nemčije, prikriva sicer »Südmarka« svoje protikatoliško delovanje in se izgovarja, da je v to prisiljena, kajti če naseli kmete iz Nižje-Avstrijskega, potem bi hitro na Nižje-Avstrijsko pritisnili Čehi, ki so že sedaj Nemcem nevarni. Nemški strah je opravičen, kajti šolska statistika že uči, kako veliko moč imajo Čehi na Dunaju. Število čeških šolskih otrok na ljudskih nemških šolah znaša namreč že čez 10.760, na meščanskih 1435 in na zasebnih ponemčevalnicah 787.

Državna podpora. Poljedelsko ministrstvo je nakazalo c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani 5000 K za nagrade konjerejcem v tekočem letu.

Imenovanje. Prečastiti gospod stolni dekan Matija Kolar je imenovan dekanom dekanije ljubljanske okolice, preglednikom cerkvenih računov pa g. kanonik dr. Čekal.

Nova naredba naučnega ministrstva. Naučni minister je izdal novo naredbo, po kateri bodo mogli odslej tudi realci po dokončanih študijah vstopiti

v bogoslovje. Doslej so se zahtevale gimnazijske študije, seveda bodo morali napraviti realci izpit iz latinščine in grščine.

Okraden Slovenec na Dunaju. Dne 19. januarja so vlomili tatje v stanovanje župnika nemškega viteškega reda mons. Jančarja. Ko je odšel g. župnik na kosilo, so vlomili in mu pokradli raznih vrednostnih papirjev in dragocenosti v vrednosti 2400 K. Ko so nato hitro obvestili menjalnice, so tatovi vkradeno blago že v denar spravili.

Najden utopljenec. Na Brezovici pri Borovnici so našli v soboto utopljenca Antona Oblaka iz Okonice. Ponoči je šel iz gostilne proti domu in zabredel v vodo. Nesrečna pijača zahteva vedno novih žrtev.

Dezertjer. Dne 2. t. m. je pobegnil od svojega polka topničar Anton Selan iz Dobrunj.

Knjigarno v Kranju, ki je bila last Karola Floriana, je prevzelo »Katoliško tiskovno društvo« v Ljubljani. Knjigarna, ki se bode imenovala »Knjigarna Ilirija prej Karol Florian«, je podrejena Katoliški Bukvarni v Ljubljani ter ima naprodaj vse knjige, pisarniške potrebščine itd., kakor Katoliška Bukvarna.

Iz blaznice na Studencu je ušel 37letni umobolni J. Lew.

Ljubljansko veteransko društvo je vlada razpustila, vsled česar so ljubljanski veterani sklenili ustanoviti novo društvo.

Vina ne morejo prodati vipavski vinogradniki, ki ga imajo še silno veliko v zalogi. Vzrok gotovo ni abstinenca, ampak gostilničarji, ki kupujejo manj vredna vina, domače dobro blago pa prezirajo, dasi ga morejo dobiti na Vipavskem za izredno nizko ceno.

Častnim občanom je imenoval občinski odbor v Šmartnem pod Šmarno Goru g. dr. Ivana Šusteršiča in g. Fr. Povšeta vsled obilnih zaslug za gradbo mostu v Tacnu.

Izrebanj porotniki za prvo dobo porotniškega zasedanja pri tukajšnjem deželnem sodišču, katero se prične dne 28. svečana t. l., so: Glavni porotniki: Avsenek Matevž, posestnik v Vrbnji, okr. Radoljica; Baloh Lovrenc, posestnik na Jesenicah; Bajc Ivan, gostilničar, Bučar Anton, trgovec in posestnik, oba na Vrhnikih; Dečman Anton, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Dolgan Mihael, posestnik in orožn. stražmojster v pok. v Kosezah pri Ilirski Bistrici; Dolžan Anton, posestnik in koljar v Predtrgu; Debelak Franjo, posestnik in vinski trgovec v Novem Vodmatu; Fettich-Frankheim Oton, brivec v Ljubljani; Finžgar Friderik, gostilničar in posestnik na Brezjah; Globočnik Jernej, trg. potnik v Ljubljani; Globočnik Josip, trgovec v Zeleznikih; Golob Josip, posestnik in hotelir v Kranju; Graul Viktor, posestnik in mizar v Zgornji Šiški; Javornik Franjo, trgovec in posestnik na Glincah; Jelovšek Gabrijel, trgovec in posestnik na Vrhnikih; Kregar Karol, trgovec na sv. Petra cesti; Kristan Ivan, posestnik in zasebni uradnik v Podtrgu; Kanc Ivan, gostilničar in posestnik v Podsmreki; Lenassi Ivan, trgovec, Mahr Artur, lastnik trgovskega zavoda in posestnik, Meglič Karol, trgovec in posestnik, vsi trije v Ljubljani; Minatti Alojzij, trgovec, gostilničar in posestnik na Studencu; Novak Anton, strojevodja v pok. in posestnik v Spodnji Šiški; Perdan Josip, trgovec; Plankar Josip, gostilničar in posestnik; Pock Franjo, posestnik, Pollak Josip, trgovec, vsi štirje v Ljubljani; Pretnar Ivan, trgovec in posestnik v Zagorici pri Bledu; Pirnat Ivan, trgovec, gostilničar in posestnik na Glincah; Roth Leopold, c. kr. pomožnih uradov ravnatelj; Robič Josip, posestnik iz Gozda pri Kranjski gori; Samassa Makso, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Štirn Anton, posestnik in gostilničar v Sp. Šiški; Verovšek Jurij, trgovski družnik in posestnik, in Zupanec Urban, trgovec in posestnik, oba v Ljubljani. Nadomestni porotniki: Grošel Josip, posestnik, Jamnik Franjo, gostilničar in posestnik, Ložar Jernej, krojač in najemnik gostilne, Pirc Pet., pek, Sušnik Alojzij, trgovec in posestnik, Štupica Josip, jermemar in posestnik, Treo Oskar, prevoznik in posestnik, Zorman Alojzij, molar, Žan Franjo, mesar in posestnik, vsi v Ljubljani.

»Ave Maria«, mesečnik, je sicer v prvi vrsti namenjen ameriškim Slovincem in njih verskim potrebam. Toda kot glasilo slovenske izseljeniške družbe sv. Rfaela v Ameriki ima gotovo svoj pomen tudi za vse Slovence zunaj Amerike. Namen njegov je namreč seznanjati tudi rojake zunaj Amerike s tukajšnjimi razmerami, da se ne bodo tako lahkomišljeno in brezskrbno izselje-

vani v daljno tujino, kakor se to pogosto zgodi. Slovenska društva so tudi sklenila na predlog velč. g. dr. Kreka na Koroškem, da naj se po vseh slovenskih društvih ustanovljajo posebni »odseki sv. Rafaela«, ki naj vzamejo v oskrb izseljenišvo Slovencev v Ameriko. Ti odseki pa bodo mogli uspešno le delovati, ako bodo sami dobro poznali razmere tukaj, razmere med potjo itd. Zato bo zanje ravno list »Ave Maria« velike važnosti, da, podlaga, na kateri bodo mogli razviti svoje delovanje. Zato je sklenil odbor družbe sv. Rafaela v New Yorku, da se dovoli vsem slovenskim društvom list po posebni ceni v avstrijskem denarju. Tako velja list za društva letno 1 K, pod pogojem, ako ga naroče vsaj 3 iztise (enega za duh. voditelja, enega za knjižnico in enega za odsek sv. Rafaela). Posameznikom ga damo po 1 K 50 vin. Toda za vse te velja to le, ako list naroče pri slovenski podružnici sv. Rafaela v Ljubljani. List sprejeman iz New Yorka, velja kakor dosedaj 75 cent. ali 3 K 75 vin. Prosi se tudi, da tisti, ki so list prejeli, pa naročnine še niso poravnali, to nemudoma store, zaradi stroškov, ki jih ima družba. Naročnina naj se pošlje na našega zaupnika: g. Alojzij Kocmur, solicator v odvetniški pisarni dr. Vl. Pegana v Ljubljani.

Gorenjske novice

Iz ljubljanske okolice.

Ižanske novice. — Kako so se naši liberalci trudili, da bi preprečili zidanje »Našega doma«. Na vse strani so delali pritožbe — pa zastoj! »Naš dom« stoji danes kot ponosna stavba, kakor trdnjava, ob kateri se bodo razbile vse liberalne buče, kakor puhla repa. — Na pustno nedeljo so mladeniči izobraževalnega društva priredili igro »Pravica se je izkazala«. Dasi so vsi šle prvič nastopili, so vendar nepričakovano dobro igrali. Veseli nas, da imamo tako dobre moči, ki jih bomo lahko uporabili tudi pri težavnejših igrah. — Ker je sedaj dvorana v glavnem dovršena, se bode začela takoj redna telovadba in izobrazba naših Orlov. Natančnejši red se bode določil v nedeljo, ko bodo odb. volitve. Pošteni mladeniči vstopite v obilnem številu v to društvo. — Na Igu smo dobili prejšnji mesec novega župana, vrlega pristaša S. L. S. Zelja dopisnika je, da bi pri letošnjih volitvah dobili novega župana tudi v Iški Loki. Je pač zadnji čas, da se tudi tu izpremeni! Dosedanji župan je vedno poln zabavljanja zoper našo stranko, je zvest prijatelj Sokola, je naročen na »Slovenski Dom« in umazano cunjjo tudi drugim vsiljuje! Pošteni Matenčani in Ločani vendar tega ne bode te trpeli!

g Iz št. Vida. Občni zbori. V nedeljo, dne 20. t. m. popoldne ob tretji

uri bo v telovadnici Orla občni zbor Kmetijskega društva, takoj potem bo imela Blaž Potočnikova čitalnica svoj reden letni občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo tajnika, blagajnika, telovadnega odseka Orla in ženskega odseka; volitev predsednikov in blagajnikov odsekom. Kdor se zanima za našo od liberalcev tako zelo sovraženo organizacijo, naj pride poslušat poročila o delu v tej organizaciji. — Mohorjeva družba v naši župniji šteje letos ravno 400 naročnikov, od teh jih je v zavodu sv. Stanislava 36. — O naši novi šoli bomo zapisali zadnjo besedo potem, ko se bodo naši liberalci s svojimi lažmi izkašljali in ko bo višja šolska oblast v Ljubljani izrekla odločilno besedo, kje bo stala nova šola. Tedaj bomo tudi povedali, zakaj liberalni listi hvalijo nekatere občinske odbornike. Čudom pa se čudimo in bridko obžalujemo, da nekateri naši ljudje še vedno verjamejo vse, karkoli jim liberalci natvežejo. Tako je bilo ob času, ko so pobirali brezpomembne podpise za liberalnega nadučitelja, tako je tudi sedaj. Naši ljudje ne pomislijo, da lažnjivi liberalci njihovo lahkovernost porablajo samo v politično-strankarske namene. — Hranilnica in posojilnica je imela svoj letni občni zbor dne 6. t. m. Kdor se zanima za njeno poslovanje, lahko dobi tiskano poročilo v pisarni pri Kraljiču. Načelstvo in nadzorstvo za leto 1910. je ostalo staro, v načelstvo je bil izvoljen tudi g. kaplan Tomelj.

Borovnica. Naš dični poslanec g. Anton Kobi je 7. t. m. obhajal s svojo soprogo srebrno poroko. Veselo so pritrkavali zvonovi, ko so se svatje v lepo ozaljšanih kočijah pripeljali pred cerkev v veselje vseh Borovničanov, ki globoko spoštujejo in čislajo g. Kobija ne samo kot svojega poslanca, ampak tudi kot svojega domačina, vzor-gospodarja in vzor-očeta. Pred cerkvijo so ga že čakali delavci njegovih tovarn — in prav pristrčno pozdravili svojega »očeta«. S hvaležnim srcem sta stopila srebrnoporočenca v krogu svoje vrole družine in praznično odeto cerkev. Kakor pred 25 leti sta zopet stopila pred oltar, da se zahvalita Bogu za velike dobrote 25 let. Po končanem obredu z lepim govorom g. župnika je bila slovesna sv. maša, med katero je naš cerkveni zbor jako dobro proizvajal lepo Zangelново latinsko mašo. Ginljivo je bilo, ko sta med sv. mašo srebrnoporočenca s svojimi otroci pristopila k mizi Gospodovi. — Kakor je bila lepa in ginljiva cerkvena slovesnost, tako je bila tudi popoldan na Bregu neprisiljenovesela domača zabava, kjer je zbral g. Kobi okrog svoje družine bližnje svoje sorodnike in prijatelje. Najstarejši sin g. Ferdinand Kobi je v imenu vseh otrok izročil svojim starišem lepo sliko sv. družine in s prav pristrčnimi besedami izročil svojim starišem čestitke otrok. Iz Ljubljane so prišli presvetli knezoškof, ki so odlikovali g. poslanca s papeževim častnim zaslužnim križ-

cem: »Pro Ecclesia et Pontifice«, dalje gg. kanoniki dr. Čekal, Kalan in Šiška, ki so v lepih besedah slavljencu čestitali. Bil je lep dan pri lepi slovenski družini.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz **Žabnice**. Ker je zadnja predstava z igrama »Jezičnost in ošabnost« in »Dve materi« dne 13. t. m. dosegla ozir uganjanja in zadovoljnosti popolni uspeh, zato se na splošno zahtevanje imenovani igrari prihodnjo nedeljo, 20. t. m., ob 3. uri popoldne ponovite. K obilni udeležbi vabi odbor.

g Iz **tuhinjske doline**. Pravijo, da Engelmanu »Domoljubov« dopis z naslovom: »Engelman v slavi«, ni bil kar nič všeč, da se brani vsake slave, češ, da je skromen človek. I, no, če res ne vé, kako je slaven, bomo pa priobčili kake take-le dopise: »Zabaven hribolazec«, ali »Advokat tuhinjske doline«, ali »Mirovni sodnik«, ali »Specialist s pratiko«, ali pa »Dobrotnik tuhinjske doline« itd. — Mi smo zapisali samo »pravijo«, imamo pa tudi dokaz, da Engelman res zadnje čase nekaj zelo premišljuje, ali dopise snuje, ali popravlja kuje — ne vemo — a na pošti nekaj ni v redu. Tu pa koj povemo, da Engelman ni poštar, ampak njegova blaga gospa, toda večkrat tudi Engelman uraduje. Ali ima pravico za to? Videli smo ga, da je pisma raznašal; zoper to nimamo nič; a če sme tudi denar sprejemati itd., za to bi pa radi videli kaj črnega na belem. 11. t. m. je tu nekdo dobil pismo z Dunaja, pa na pismu ni ne dunajskega, ne šmartinskega pečata, znamka za 10 vinarjev je še čisto dobra, porabna, pošta oškodovana! Če je bil ob tej priliki uradnik Engelman sam, je on to zakrivil. — Slučaj, kaj? Tamle enkrat se je peljalo s tuhinjsko pošto več potnikov. Pod pošto v Šmartnem je opoldne poštni voz silno dolgo stal, hudomušneži so dejali, da zato, da bi bil kdo stopil v Engelmanovo gostilno. — Drugič je bilo, ko je zopet opoldne poštni voz stal pod pošto, potniki z voza jo pa zavijejo k Prejelu. Ali je bilo hitro na pošti vse rešeno... Imamo še nekatere drobtinice shranjene o naši pošti, a v postu se daje po malem...

g Iz **Špitaliča**. Pred kratkim je prinesel »Domoljub« od nas kratek dopis. Mi mislimo, da poznamo dopisnika in njegov namen, ki bo najbrž ta, da bi rad napravil med nami razdor. Njegova navada je, enega hvaliti, drugega pa odkrito ali prikrito grditi. Tudi v omenjenem dopisu hvalisa enega svojega pristaša z »gospodom«. Mi dotičnemu prav nič ne zavidimo tega častnega naslova ter drugih, s katerimi ga dopisnik kar obsiplje. Vsaj je dandanes vsak lahko »gospod«. Čim daljši je kdo in čim višje stanuje, tem višji »gospod« je. Dopisnik je prav radodaren z naslovi »gospod«, dasi bi bil sam najrajši najvišji »gospod«. Čudno pa je, da še lansko leto ni mogel ta dopisnik marsikoga lepo pogledati, kateremu se letos

laska. Zanimivo je tudi, da ta dopisnik, »vrl« pristaš S. K. Z., pridno zažiga kadilo tudi onim, ki so naročeni na »Gorenjca«, dopisujejo v umazanega »Štjerca«, ter je najboljši prijatelj onim v Motniku, ki »Narod« vsak dan prežvekujejo. Letos kadi vsem. Ponekod tako delajo kramarji in štacunarji. Jim že tako najbolj nese. Dopisnik omeni tudi volitev udov v krajni šolski svet. Mi bi jih opomnili, da glavarstvo pritiska za zidavo nove šole, ker je spoznalo, da je treba na tukajšnji zasilni šoli uvesti redne razmere. C. kr. šolski nadzornik baje ni bil nič kaj zadovoljen s šolskim obiskom in napredkom, vsaj je zdaj skoro polovica šolo zapuščajočih otrok, ki nimajo toliko izobrazbe, da bi s pridom brali kako knjigo ali časopis. In vendar je poduk v petju in drugih glavnih učnih predmetih glavni pogoj za vso poznejšo izobrazbo. Skrbite tedaj vi, ki ste v to poklicani, da se to doseže; hujskanje pa opustite!

g Iz **Stare Loke**. Naše izobraževalno društvo pod vodstvom novega gosp. predsednika prav vrlo napreduje. Udov ima društvo že blizu sto, pa se še vedno oglašajo. Prav tako. Možje in mladeniči, le vsi v društvo! Pa tudi dekleta in žene se ga oklenite, saj imate zraven časnih tudi duhovne dobrote, ker se bode za vsakega ranjkega člana brala ena sv. maša. — Mladeniči in dekleta se prav pridno vadijo v petju pod vodstvom g. organista. Ker imamo v g. organistu prav izvrstno učno moč, bi bilo želeli, da bi se vsi mladeniči in dekleta, pa tudi možje, ki imajo glas in veselje do petja, oglasili pri g. organistu. Čim več, tem bolje! Pa nič bati! — Občni zbor čebelarstva podružnice za škofjeloški okraj se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. v salonu g. Ig. Gusela. Ker so z ustanovitvijo čebelarstva zadruga nastale za naše čebelarstvo nove razmere, je potreba vsestranskega posvetovanja. Razgovarjalo in posvetovalo se bode o čebelarški zadrugi in eksportnem panju, kakoršnega hoče zadruga splošno vpeljati za kupčijo z živimi čebelami. Ker je stvar zelo važna in ker je ravno v loški okolici kupčija z živimi čebelami zelo razvita, se pričakuje od čebelarjev obilne udeležbe. Pride tudi predavati zastopnik osrednjega društva. Torej možje-čebelarji, pridite, pa tudi prijatelji čebelarstva ste povabljeni! — »Gorenjca« in »Slovenski Dom« zopet zelo vsiljujejo tu po okolici. Liberalna gospoda ima gotovo preveč denarja, da ga tako po nedolžnem meče za te ničvredne cunje. Dozdaj so še vsi romali tja, kamor gredo, v peč. Prav tako! Naročite se rajše na »Domoljuba« tri krovnice gotovo vsak zmore. Je še veliko družin, ki so prav poštene in našega mišljenja, pa niso naročene ne na »Domoljuba«, ne na »Bogoljuba«. Naročite se, še je čas! — Naše ceste so v groznem stanju. Vse neodkidano. Se še pozna gospodarstvo prejšnjega cestnega odbora! Med tistimi ki sedaj najbolj zabavljajo, so ravno oni, ki so bili prej

pri koritu in iz katerega so vse snedli — ostal nam je samo dolg!

g Iz **kamniške okolice**. Ljudje z zelenimi trakovi za klobukom in še bolj zeleno zavistjo v srcu do vsega, kar je ljudsko in pošteno, stopili so skupaj in izvolili izmed sebe jednega, kateri sme s krivcem za klobukom po »Gorenjcu« in drugih liberalnih časnikarskih »šumah« kozle streljati. Prvega je vzel na piko šmartinskega trgovca in poštarja Engelmana. Ko ga je gonil po vseh lovskih običajih in ga dobil na cilj, zasmilil se mu je v srce radi njegove lepe brade tako, da ga je pustil. Zato je pričakovati, da bode še vedno hodil v tuj zelnik, dokler ga kmetič sam ne zasledi in mu to prepovedano veselje ne vzame po novi lovski postavi. Obzirnost strastnega lovca pa ni vedno enaka. V zadnjih številkah »Gorenjca« strelja tako neprevidno, da se je čuditi kako da ne čuti neprostovoljno dobljene svinčenke v lastnem telesu. Vprašuje jako nezaupno: ali res ni nobenega poštenega človeka več med nami liberalci, da bi mu ljudstvo kaj zaupalo? Mi mu odgovarjamo zanikalno, zakaj kar ste imeli svojih, so padli, kar pa vas je še, ne zaupate eden drugemu, tem manj more pa zaupati ljudstvo ljudem, kateri vedno in povsod sebe iščejo. — Isti dopisnik »Gorenjca«, ki se skriva za narodno-napredno stranko, pa je pristni liberalce, hoče učiti odlične člane S. L. S. in jih ometavati z blatom. Vprašamo ga samo, kaj je njemu narodno in kaj napredno? Narodno je njemu menda to, da ima tuhinjski Engelman brez potrebe slovensko-nemški napis na svoji vinski tvirki, napredno pa je, ker so mu 20. septemberski junaki pustili njegov »Weingrosshandel« nedotaknjen v nadaljni spomin njegove slavne narodne zavesti in neslavne njegove vinske trgovine. Tako pisanje smatrajo prvi narodnjaki za izvirne lovske kvante. — Tako mi ne pišemo. Pisali pa bomo pošteno, kako se je skrajšala in zboljšala poštna zveza z občino Palovče in kako se delajo ceste in zapirajo mostovi po »luftinženirjih« v tuhinjski dolini. S svojo peresno bakljo bomo tudi posvetili v tisto narodno rajanje, ki se hoče uprizarjati pod liberalno krinko, akoravno se nam skriva v goščo. Prizanašali ne bomo ne lepi bradi in ne kozličem, kjer bodo kozlu sledili.

Dolenjske novice

d Sv. Križ pri Kostanjevici. V »Slovenskem Domu«, števil. 6., je priobčil g. Kodrič dopis, v katerem sem upal najti dokaz, da sem pred letošnjo galsko veselico res hodil od hiše do hiše in ljudi razgovarjal od udeležbe na njej; pa žal, g. dopisnik še poizkušal ni tega dokazovati in tako molče pripoznal, da se je on, prvi dopisnik, ki

se še vedno ne upa z imenom na dan, na celem zlagal. To je prvo. Drugič ste pa izvrstno dokazali, da naši ljudje za vašega Sokola nič kaj ne marajo, ker, kakor hitro so baje izvedeli, — tako pišete sami, — da se bode veselični dobiček delil med »Požarno brambo« in »Sokola«, pa se niso hoteli udeležiti. Zanimivo bi bilo vedeti, ali je na tej, zame čisto novi trditvi kaj resnice. Osebnost sem prepričan, da nič! Morda ste pa po neprevidnosti sami kaj takega izdali, kajti jaz vam nisem nikoli in vam tudi ne morem kaj takega podtikati in za to nimate nobene priče. Tudi oni član »Izobraževalnega društva« ni mogel tega trditi, ker v tistem času še z menoj govoril ni! Dotični se je celo sam mislil udeležiti veselice, pa ko so začeli vaši pri Str. »čukati« nad njim, se je obrnil in odšel; torej je nova liberalna laž, da sem ga jaz s takimi trditvami hujskal proti udeležbi! 3. Glede kakega sovraštva do vas, g. Kodrič, se pa lahko pomirite: rajši vas imam, kot vi mene! 4. Gotovo je pa nekaj razveseljivega to, da so se naši liberalci tako poklerikalili — kajti 13. sušca mislijo soglasno voliti kaplana za svojega načelnika! Tako tudi liberalci ne morejo izhajati brez kaplana. Za to izredno čast se vam že naprej najsrčneje zahvalim, zlasti kot križevski kaplan, ki imam dobrih 24 ur časa na dan, to se pravi vsaj 24 ur in pol, če ne več. Čudno, da niste zapisali, da imam šest mesecev dolg dan, kot prebivalci severnega tečaja! 5. Glede cigoret in salam, ki jih baje kupujem svojim »čukcem«, bi se vas drznil vprašati, ali sem morda pri vas kaj dolžan ostal?! 6. Naravnost predrzno pa je, da se upate javno in s podpisom nazivati naše s »čukci«, in to vi, ki pravite, da ne napadate in da smo mi krivi vsega sovraštva! Ta psovka sicer Orlom dosedaj ni še nič škodovala — da ne bode tudi v prihodnje, za to bomo že skrbeli — vendar si Križevci dobro zapomnite, kdo so tisti, ki psujejo! — Konečno pa izražam še resno željo, naj bi gasilno društvo, ki je gotovo prepotrebno, zopet tako uspelo, kot je pred nekaj leti; naj bi se torej vsi številni moške, ki so takrat soglasno odstopili — že veste zakaj — zopet pridružili in odstranili iz društva politiko, ki je kriva vseh teh žalostnih razmer. — Jakob Fatur, kaplan.

d Velika Dolina. V naših krajih imamo še veliko izvrstnega vina, ki se prištevajo najboljšim vinom na Dolenjskem. Vinski trgovci, oglasite se! Cena nizka! — Juretu Z. iz Obrežja je bila pretečeni teden ukradena iz hleva krava. Najbrže so jo ukradli cigani, katerih je bilo tiste dni vse polno tam okoli. Posestniki, pazite na živino, če je tudi zaprta v hlevu!

d Z gregorskih vlašav. Tudi ključarja Franceta Marolt, Korenovega očeta, smo že pokopali dne 3. februarja. Moža so poznali živinorejci in mesarji daleč naokrog. Korenova živina je bila vedno med prvimi. — Naznanili so se nam na podlagi škofijske sinode izbra-

ni cerkveni ključarji, vsi štirje pravi krščanski gospodarji, naročniki »Domoljuba« in drugih naših časopisov. — Požar smo imeli na pustni večer. Vsakdo si bo mislil, da je kaki gospodinjci ušlo iz ponve in slamo, toda ni bilo tako ampak na skrivnosten način se je izcimil ogenj v kašči Jožefa Rigler na Prapročah. Toda namah so prihiteli gasilci z ročnimi brizgalnami in obvarovali še žito v shrambi in vso ostalo vas. Pogorelo je nekaj voz mrve v podstrešju in pokvaril se je tudi shranjeni krompir. Poslopje je bilo zavarovano.

d Iz Loškega potoka. Ko so pri nas naši »rodoljubi« oživili in zbudili Ciril Metodovo podružnico, smo pozivali somišljenike S. L. S., da naj ne bodo člani iste in naj je ne podpirajo. Navedli smo razloge. V liberalnem lističu »Slovenski Dom« se pa naši rodoljubi silno jeze in bruhajo svoje bombe na dan, zmerjajo nas z narodnimi izdajalci itd. Lističu dvomljive vrednosti dvomimo če se izplača odgovarjati. Le v toliko, da opozorimo naše ljudi na »rodoljube« naše doline in njih narodno početje. Kako stališče ima vsa S. L. S. napram tej družbi in podružnicam, to se je jasno razložilo v člankih »Slovenca« pretekli teden. Radi malega prostora mine moremo odgovoriti na papirnate bombe, katerih se poslužuje S. D. Kot lokalna notica se omejimo le na naš kraj: Oživljajoči shod, ko so se budili in dramili naši »narodni« rodoljubi »slovenskega pokolenja«. Samo par točk: Shod zvečer v gostilni g. Rusa pri kupicah »rujnega«. Udeležencev 30, s par izjemami in učiteljstva (razun ene gospodične), le Travničani, nekateri z najboljšim namenom in voljo, drugi s terorizmom zbobnani. Govorniki rodoljubi: Vigele, Iv. Rus in pa tajnik travniške posojilnice, silni Majcen; slednji se je baje od samega navdušenja majal. Agitiralo se je pri vinčku in iztisnilo marsikaj, kar bi radovoljno ne bilo šlo. Le to omenjamo! Prosim, če niso te točke vtisnile vsej oživiljeni podružnici znak, ki je, če nočete liberalen, pa vsaj pristaše S. L. S. silno malo vleče. Zakaj se ni ljudstvo udeležilo, ko ni bilo najmanjše protiagitacije?... Vi rodoljubi tudi čutite in veste to. Mi nismo proti verski vzgoji, smo pa odločno proti početju, kakoršno uganja Ciril Metodova družba pod firmo slovenskih apostolov. Pa proti Pavlom in Peterčkom smo, ki jim je vera le dobra, kadar njim služi. Z narodnimi izdajalci nas zmerjajo naši rodoljubi. No! no! ne začenjajte tega poglavja, da ga mi ne nadaljujemo. Ne bo prav! Pri kozarcu ste delavci, pri brazdah vas ni. Brez poziva vedo naši ljudje, kaj jim je storiti, zato obračajo hrbet našim vzbujenim narodnim delavcem. Sicer pa nikar ne mislite, da vas kdo kaj ovira in se boji vašega vzbujenja, samo pazite, da ne boste zopet zaspali brez strupa »Domoljubovega« dopisnika in brez ajatutaja. Lahko noč!

d Vače. Naš razžaljeni učitelj Blagajna bi rad sedaj izvršil dve nemogoči

reči. Prvič se ubija, kako bi iztaknil »Domoljubove« dopisnike. Sumi skoro vsakega, ki ne drži pred njim udano rokice na klopi. Zakaj bi nas rad našeskal, saj smo pridni? Ko bi bili kaj poredni, bi kar naravnost povedali, kdo je na pustni večer širil »višjo izobrazbo« pri pustnih šemah, pa ne rečemo nič. Ako bi rekli, da mi Blagajneteta ob nedeljah ne vidimo v cerkvi, bi bil on hud. Če pa on nas ne vidi v cerkvi, mu je kar prav. Kar nas je pa kristjanov, še nismo pozabili posurovelosti ob lantskih občinskih volitvah. Sedaj nas je zopet vzdramilo ujedanje sov in skovirjev, ki bi jih rad naščuval na nas ter z mladimi naprednjaki za dolgo let med nami udomačil razpor in nazadnjaštvo. Zato kličemo združeni somišljeniki: Proč s tako »višjo izobrazbo«! Nihče ne spravlja Blagajneteta ob službo, saj mu je posestnik L. na pustno nedeljo krepko povedal, da za poljsko delo ni. Samo to hočemo, naj se vestno drži svoje službe. — Drugič izkuša spraviti resnico s sveta, zato jo taji. Danes ne vprašamo, koliko njegovih »poštenih« fantov še ni bilo sodnijsko kaznovanih, saj se tako skrivajo, da nam še vsi znani niso. Slišimo, da so jih par vjeli samo za ime, pa so jim ušli. Prav tako! Pač pa vprašamo Blagajneteta, zakaj se sramuje svojih sokolov in sokolice?... Ni zadosti, da so bili zadnjič v Litiji na sokolskem balu prezirani, kakor zasluži vsak kmet, ki se med škrice štuli. Sedaj jih pa še on prezira. Stanovalci okrog šole so od jeseni sem, dokler smo mi molčali, do trikrat na teden slišali, da je podučeval v šoli v pozno noč pevsko društvo »Struna«. Otroci so v šoli videli potem zjutraj pred klopmi ostanke cigaret in žveplenk. V šoli je stal tudi harmonij. Udje pevskega društva »Struna« so pa sokoli in sokolice, ki po Blagajnetovem mnenju niso nikoli prestopili šolskega praga. Ne boš, Jaka! — Če bo znanprej Ilaš v službi še tako neotesan proti boječim ljudem, ga bomo mi pošteno obžnorali«, saj imamo še za eno marko.

d Iz ribniške doline. Po celi ribniški dolini od Podklanca sodraške župnije čez Ribnico, Dolenjovas in še dalje na Kočevsko je v projektu vodovod prve vrste. Res se po tem načrtu obeta velika dobrotta za prebivalstvo, ker v mnogih krajih nimajo nobenih studencev. Ampak slavni deželni odbor naj se požuri s tem delom, ker utegne sicer prepozno priti z nameravanim vodovodom, ko ga več potrebovali ne bomo. Zakaj od leta do leta se množijo gostilne, da, napravljajo se v i n o v o d i, ki bodo v kratkem prepregli celo dolino. Ni dolgo temu, ko je poročal »Domoljub«, da imajo tak centralni v i n o v o d v Dolenjivasi, od koder se je sedaj speljala še ena cev v Rakitnico. Tudi Sodražica ga ima, pa doslej še v manjšem obsegu. Da pa ima ta vinovod večjo privlačno silo, se mu je podelila še koncesija za žganje. — Lahko torej vidite, kako primerno se je izrazil nekdo o priliki, ko se je pričela ta vinska

trgovina: »Oh, kako smo srečni!« — Pa pri tem bomo še napredovali. Prepričani smo, da bo naše postrežljivo in za ljudski blagor tako vneto slavno c. kr. okrajno glavarstvo kmalu zopet kaj takega dovolilo — v duševno in telesno pogubo. Naj se tudi občinski odbori ustavljajo, vsaj zadostuje prošnja in kak poklon v Kočevju, in stvar je gotova. Mesto zlo omejevati, se pospešuje. Kaj ne, kako smo srečni!?

d Iz Škocijana pri Dobravi. — Kvartopirska bratovščina — ima besedo! V svojem glasilu »Sl. Dom« je o priliki starovaškega požara tako pisala, da se je prekristnemu, čeprav razpadajočemu »Gasilnemu društvu« odtegnila krasna podpora in so se grmuljski gasilci izpostavili javnemu zasmehu! Na račun versko-cerkvenega življenja s hinavsko - pobožnim zavijanjem oči hlastajo po skandalih! Pri bolnici na Bučki se jim zadnji čas niso izpolnile srčne želje, da bi kar tako umrla, ker ji je »mladi kaplan priteklo iz šole« podeliti sveto poslednje olje, zato v jezi prezirljivo govore o nekem »maziljenju«. Tički, eno noč se mesto prepovedanega »mavšelnar« naučite sedem svetih zakramentov, če ne bodete nazadnje vse razmazilili. — Kdor molči — se de v tim odgovori! Zato sta gospoda cirilmetodarja Bek in Benedičič možato zamolčala pri ustanavljanju podružnice zakaj niso Slovenci »kot en mož« v Ciril - Metodovi družbi. Pa pojasnimo mi: Kronic potrebuje, ker so liberalci zvijsko iz nje izrinili kar ni pristno liberalnega in imajo katoliški Slovenci zdaj svoj sklad za obmejne Slovence; še verski pouk bi izrinili po liberalnih načelih iz družbinih šol, če bi ga smeli, in vspeh vsega bi bil — človek brez vesti izda vse za judežve groše. — Možato se je tudi zamolčalo, kar je poglobitnejšega za cirilmetodarje, namreč ljudstvo zbrati in vpreči v liberalne ojnice za boj proti Slovenski Ljudski Stranki, ki je strah liberalcev in zemljelačnih tujcev. Tiste, ki so se vsedli na ta lim, bo »Domoljub« še od bližje ogledal! So natisnjeni! Vprašamo le še, ali je kaj zveze med to cirilmetodarijo in tem, da je bila škocijanska šola od 5. do 10. februarja zaprta? — Vina še veliko — kruha in kupcev malo, zastonj tožimo, da sedaj povrh še s studom slišimo, kako da liberalci pišejo o našem vinu! Takole: »Navadni produkt našega vinarstva je pijača, ki jo prenese samo z najnavadnejšo jedjo napolnjeni kranjski želodec, in še ta težko, kakor priča izredno veliko število tiste strašne bolezni, ki se imenuje rak v želodcu... Nikjer ne marajo kranjskega cvička, vsem je prekisel in se jim zdi neužit.« Slepemu ni pomagati, a kdor gleda, jih lahko spozna. — Most čez Krko pri Dobravi se začne graditi spomladi. Delo je pri deželnem odboru prevzel podjetnik g. Iv. Ogrin.

Notranjske novice

Vrhniške novice. Javno predavanje je priredi v »Društvenem domu« katol. slov. izobraževalno društvo dne 20. t. m. Predaval bo Vrhničanom že poznani g. profesor Pengov o neki zanimivi stvari, ki bo prav posebno zanimala može in fante. Ne zamudite ugodne prilike! — Po čemur smo dolgo hrepeneli, smo dobili. Kaj? Novega brivca. Imamo sicer na Vrhniku že enega brivca, kojega brivnico poznajo »Domoljubovi« bravci pod imenom »satanova sapa štev. 2«. Novega brivca priporočamo vsem, katerim smrdi strupeni vzduh Miletičeve »Svobodne misli«. Pa tudi oni, ki si želé snage, bodo z veseljem pohiteli k novemu brivcu Cehuliču, ki ima moderno urejen salon v lepi Klemenčičevi hiši. — Krči vedno bolj poprijetje mlaje liberalno ne — kmečko posojilnico. Morda v kratkem več. — **Društveno.** Dne 9. januarja smo imeli jako zanimivo predavanje v izobraževalnem društvu. Predaval je g. profesor Pengov o pogubonosnem vplivu alkohola. Že itak interesantno predavanje je postalo še privlačnejše po skioptičnih slikah, ki jih je proizvajal g. dr. Prešeren na borovniškem skioptikonu. — 23. januarja je imelo isto društvo svoj občni zbor. Izpremenila so se pravila v toliko, da odslej plačujejo ustanovniki po 10 K, mesto 40 K, redni člani pa 1 K. S 1. februarjem smo odprli pomnoženo in nanovo urejeno knjižnico. Na deželi je pač malo tako bogatih knjižnic. Odprta je vsako nedeljo od 1. do 2. ure popoldne. Društveniki, zdaj pa pridno segajte po knjigah! — 15. januarja smo ustanovili na Vrhniku prvo skupino »Jugoslovanske strokovne zveze«, ki se kaj lepo razvija. — 30. januarja je priredilo »Katol. društvo rokodelskih pomočnikov« predpustno veselico s predstavo, petjem in tamburanjem. Veselica je vseskozi lepo uspela.

n V Vipavi se časi tudi izpreminjajo. Navadno so Vipavci tožili čez hudo burjo. Letos nam ta tetka čudovito prizanaša; občutili jo skoraj še nismo to zimo. Rogovili pa letos toliko bolj sever, ki zlasti vipavski trg preveva z svojo strupeno sapo. Upamo pa, da skoraj zaveje naša znanka burja ter požene in odnese tega nebodigatreba kam daleč čez Kras in morje Adrijsko.

n Iz Postojne. Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov ima dne 20. februarja ob 3. uri popoldne svoj občni zbor v občinski pisarnici v Postojni.

n Z Goč. Na svečnico ostavil je naš organist orglanje v cerkvi. Po nasvetu zdravnikov, bi moral to že prej storiti, a ni hotel, ker je ravno na svečnico minulo deset let odkar je pričel orglati. V prijetno dolžnost si štejemo, da se mu tem potom najprisrčneje zahvali-

mo, da je skozi deset let z veliko požrtvovalnostjo vodil cerkveno petje in to brezplačno, ker na Gočah ni nikake plače za organista. Posebno smo mu še hvaležni, ker je umel s pevci tako lepo občevati, da je skozi deset let obdržal v cerkvi mogočen, nad 20 pevcev močan zbor. Iz srca mu želimo, da bi skoraj ozdravel. Pri tej priliki pa prosimo pevce, da še nadalje sami v polnem številu v cerkvi prepevajo, ker v resnici bi nam bilo žal, ako bi prenehalo tako lepo petje. Župljanom pa želimo, da bi začeli misliti na ureditev organistske plače, ker vsak delavec je plačila vreden.

n Od Pivke. Cvetke iz šentpeterskega parlamenta. Pri zadnjih občinskih volitvah je ljudstvo zadostno pokazalo, da liberalcev ne mara. Po milosti nekaterih uradnikov prišlo je v občinski odbor tukaj nekaj liberalcev. Zastopajo pa ti možje samo dva volivca. Drugi so že pomrli ali pa že davno odšli od tu. Kakšni so nekateri liberalni odborniki, bodo bralci »Domoljuba« spoznali že na tem, da so šli kazat svoje glasove in oliko na občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani. Bili so menda eni med najhujšimi. Ni čuda torej, da ne more nobena seja mirno končati, da ne bi eden ali drugi teh ljubeznjivih mož pokazal svoje zmožnosti. Za važne stvari jim tako ni. Saj je bil eden izmed njih celo tako olikan, da je predlagal, da naj se ne izreče zahvala za podporo 10.000 K, katere je prejela občina! Kdo bi pričakoval res hvaležnost od takih! Drugi se je pa zaganjal jako neolikano nad našega vestnega redarja. O seveda, ko bi bil Korbar »vreden« naslednik »Vašega« Pavleta, bi bilo potem vse drugače. Zato proč z njim! Pa ne bo šlo, le potolažite se! Redarja imamo zato tu, da dela red in svojo službo vestno opravlja. Če niste gostilničarji z njim še zadovoljni tako, kakor so drugi občani, vam ne morem družega svetovati, kakor da lepo ob pravem času gostilne zapirate in sami skrbite, da ne bo brez dovoljenja plesov pri vas, pa bodete videli, da je naš občinski redar prav dober človek. Zelo pa dvomimo, da bi take olikance rabil c. kr. okrajni komisar g. pl. Andrejka za svoje sele in jim naročeval, da ovadb Korbarjevih sploh ne bo več sprejemat. Tako govoriti in take »pošte« prenašati zna postati zelo nevarno. — Vrl! župan šentpeterski, g. Matija Perko, obhajal bo 20. svečana letos 70letnico svojega rojstva. Prav iskreno čestitamo g. županu, da ga je Bog ohranil še tako čvrste pri tako lepi starosti. Obhaja pa ta vrl! pristaš V. L. S. tudi 40letnico svojega delovanja kot zastopnik občinskega odbora. Skozi 40 let izkazovali so volivci njemu svoje zaupanje nepretrgoma. Večinoma let je bil občinski svetovalec in dvakrat celo župan obsežne in važne šentpeterske občine. Javno življenje zanimalo je skozi našega župana. Bil je med prvimi in neustrašenimi boritelji v boju zoper li-

beralce; veliko zaslug ima, da se je naša občina med prvimi otresla gospodstva liberalcev. Bil je med ustanovniki naše izvrstno delujoče posojilnice in je že 15 let njen načelnik. Poleg drugih častnih služb izročilo se mu je pred dvema leti tudi načelstvo »Kmečke zveze za postojnski okraj«. Vrlemu možu, ki je celo življenje posvetil delu za blagor bližnjega, želimo, da ga Bog ohrani še dolgo let čvrstega in zdravega! Čast značajnemu Pivčanu!

n Idrijske novice. Voditelj rudniške direkcije Josip Billek je postal dvorni svetnik tudi po plači, doslej je nosil le ta naslov. Častitamo! — Umrila je v Idriji Ivana Vidmar, mati davčnega praktikanta v Logatcu g. Ivana Vidmarja. — Mrtvoud je zadel tekem 14 dni že 4 osebe v Idriji. — Mestna razsvetljava je menda zdaj zopet v redu. Več kot en mesec ob času, ko se najbolj potrebuje svetlobe in ko so pota slaba, ni elektrika Kogovškova nič svetila po ulicah. Županstvo je to trpelo, liberalni dopisniki so bili tudi s tem zadovoljni, ševeda zato, ker je Kogovšek liberallec. Taka je nepristranost idrijskega mestnega gospodarstva.

Iz raznih krajev

Štajersko. — Nestrpnost

Nemcev v presega že vse meje. Odločen nastop slovenskih poslancev v dež. zboru je tako razkačil nemške prenapeteže, da so pri hotelu, kjer so stanovali slovenski poslanci, metali kamene v okna njihovih sob. — V Leitersbergu so vrgli pri občinskih volitvah dosedanje liberalno večino. Zmagali so Slovenci v zvezi z zmernimi Nemci. — Celje. Letos bodo občinske volitve za okoliško občino. Nemci se pripravljajo na boj. Slovencev dolžnost je, se takoj organizirati za to važno postojanko. — Graščina Prebold v St. Pavlu v Savinski dolini, last grofa Fünfkirchen je kupila parcelijska družba v Celju. Graščina je bila prodana za 340.000 K. Sumi se, da je ta nakup zopet v zvezi z ponemčevalnico Südmarko. — Zidanimost. Med Zidanim mostom in Hrastnikom sta se odtrgali dve veliki skali, ter padli na železniški tir. Osební vlak je zapeljal na skali in je pokvaril cel stroj in več vozov. Le sreča, da so pravočasno ustavili brzovlak, ker sicer bi se bila lahko zgodila grozna nesreča. Strojvodja je takoj po nesreči pričel zvižgati in dal tako znamenje brzovlaku. Južna železnica je dala odpraviti prožne čuvaje in s tem povečala nevarnost v takih slučajih. — Maribor. Mestni očetje so se zopet enkrat med sabo skregali. Povod prepiru je dala slaba uprava nemškega gledališča. Nemško gledališče ima namreč dolga nič manj kot 148.000 kron, umevno, da ni malenkost ta dolg pokriti. Krivica pri tem bo gotovo, da

bodo morali za nemške grehe, pokoriti se tudi slovenski davkoplačevalci. — Novo pokopališče napravijo v Mariboru.

k Koroško. — Slovenska županska zveza osnovana. — Dne 10. t. m. se je ustanovila potrebna in že dolgo pričakovana slovenska županska zveza. Največ zaslug za zvezo si je pridobil gospod dr. Brejc, ki je bil tudi sklicatelj ustanovnega shoda. Kljub slabemu vremenu je prihitelo na shod 14 slovenskih županov in 30 občinskih odbornikov, ki so zastopali 21 občin. Za načelnika je bil izvoljen soglasno vrli župan občine Blato g. Pavel Miklavič. — V dobi strastnega boja, ki ga bijejo Nemci proti Slovincem bi ne smel prav noben urad napraviti najmanjše vloge v nemškem jeziku. In vendar dr. Müller je vložil na sodnijo v lastnem imenu nemško vlogo. To je neodpusten škandal. »Mir« ga je vsled tega prijel in Müller — izgovarja se na svoje pisarniško osobje. Kdo bode verjel. — »Freie Stimmen« zaplenjene. Ker je ta nemško - nacionalen list tako strupeno napadal Slovence, se je celo državnemu pravdnistvu preveč zdelo in je zaplenilo list. Potem pa pridejo zopet nemški kričači na shode in trdijo, da so Slovenci hujskači. — Rabelj. Ljudstvo je vsled zadnje katastrofe v rudniku še vedno nemirno. Pravijo tudi, da se je zopet slišalo zamolklo bobnenje iz globočine, vsled česar se boje novih nesreč. Okrog pogreznene bolnice so morali ljudje zapustiti hiše.

Dobre knjige

Novi pastirski list prevzvišenega knezoškofa ljubljanskega se dobi v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani« natisnjen v priročno knjižico. Pastirski list je sestavljen na podlagi papeževe okrožnice z dne 20. decembra 1905 in govori 1. o svet. Rešnjem telesu sploh, 2. o svetem obhajilu in 3. o pogostem sv. obhajilu. Srčna beseda, resni opomini, temeljita razlaga in jasni dokazi, zbrani v tej knjižici gotovo ne ostanejo brez sadu in ima knjižica trajno vrednost ter je želeti, da si jo nabavi in večkrat čita vsaka družina. Knjižica obsega 54 strani in velja samo 20 vinarjev.

Vstaja Škenderbegova. Iz angleščine prevel I. M. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Krasná knjiga velikega krščanskega junaka! Prav veselo je bo naše ljudstvo in vsak, ki kaj dá na knjige lepih misli in plemenite pa obenem zanimive zgodovine. Knjiga opisuje življenje in boje Škenderbege, Grka, sina kneza epirškega! Takrat je bil ravno pridivjal Turek v Evropo in si podjarmljeval slovenske in grške dežele na Balkanu ter silil že na Ogrsko. Škenderbeg je pod Muratom II. prišel kot tajnik na turški dvor

in se naučil sukati meč. Postal je celo vojskovodja. Baval pa se je vedno z mislijo, osvoboditi svojo domovino, pa se mu je to tudi posrečilo v zvezi s slavnim ogrskim junakom Hunijadjem. Pri tem je Škenderbeg rešil tudi Hunijadovo hčer, katero so Turki vzeli in spravili v sultanov harem. Škenderbeg je vzor krščanskega junaka, ki gori domovinske ljubezni in se ne straši nobenih žrtev in bojov, da reši svoj narod. Baš sedaj, ko vre mogočno narodno gibanje med slovenskim ljudstvom, se bo povest Škenderbege brala z velikim veseljem in bo vplivala navduševalno. — Lepa knjiga stane 60 vin., kartonirana 80 vin. in se naroči v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Škenderbeg naj se povsod med našim ljudstvom udomači.

Telovadska. Za moški zbor uglašbil Stanko Premrl. Založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«. Cena partituri 50 h, glasovom (po dva skupaj) po 10 h. — Telovadskim društvom, katera se v zadnjem času zelo širijo po domovini, bo gotovo dobro došla ta krepka koračnica v F-duru. Posebnih težav ne bo delala pevcem, ker si je gospod skladatelj prizadeval pisati priprosto in prikladno našim telovadcem. Prvi tenor se le parkrat povzpne do zgorajnega a. Pevcem in poslušavcem bo zlasti ugajal ljubki Trio v B-duru. Sezite, pevci-telovadci, pridno po tej koračnici, ki naj vas bodri in navdušuje v vašem lepem poklicu!

Dobra poceni zdrava

mora biti resnična kava za družino. To je pa Kathreiner Kneippova sladna kava, toda le tedaj, kadar je gospodinja previdna in pri nakupu izrečno poudarja ime Kathreiner in vzame le izvorne zavitke s tem imenom in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Listnica uredništva

A. K. v Stari Loki: Lepa hvala! Porabimo o priliki. — Raznim dopisnikom: Vsakovrstnih zahval gospo-

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Rhabarbara kroglice s znamko „Elsa-kroglice“. Svetujemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe želodec. 6 škatlic franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa trg 16 (Hrvatsko). 2840 1

dom župnikom, kaplanom itd. ne kaže prinašati, ker nam je znano, da dotični gospodje tega sami ne marajo. — Vsem dopisnikom še enkrat: Kar dobi urednik v roke še le s pošto v torek zjutraj, nikakor ne more priti v številko dotičnega tedna! Naj bo to enkrat za vselej povedano!

ČEBELARSTVO.

Čebelarstva podružnica na Grosupljem priredi shod v nedeljo, dne 20. t. mes., ob 3. uri popoldne pri g. Košaku. Predaval bo o umnem čebelarstvu zastopnik osrednjega čebelarskega društva iz Ljubljane.

Za kratek čas

Nominelno in efektivno. Jože: »Teh dveh besed ne razumem.« — Janez: »To je čisto lahko razumeti! Glej, če jaz tebi rečem: ti osel, je to nominelno, da si pa res osel, to je efektivno!«

Pri skušnjah. Profesor socialne vede: »Ali mi veste imenovati kak kraj, kjer se vsa socialna nasprotja zedinijo?« — Dijak: »Zastavljalnica!«

Dobra žena. »Moj sosed mora pa res dobro ženo imeti, še čevlje mu menda sezuva, kakor pravijo!« — »Ja, pa samo takrat, če misli iti v oštarijo!«

Previdno. »Vrbičev Janez mi je dejal, da sem prekajena opica!« — »In kaj si mu pa ti rekla?« — »Nič — jo je bil pravi čas odkuril!«

Je res. Gospod: »Oprostite, jaz ne morem plačati, sem mošnjo doma pozabil.« — Oštir: »Pojdite no, to je prazen izgovor!«

Škodoželjno. Gospod, kateremu je bila suknja ukradena: »Kdaj pa je šel ta človek vun, ki je tam-le pri mizi sedel?« — Natakar: »Ravno takrat, ko ste vi v bukvi pisali pritožbo zaradi slabe postrežbe!«

Dvomljivec. Jetniški duhovnik hudodelcu: »Ko bote teh deset let presedeil, bote šli spet med ljudi in bote dobili veselje do dela!« — Jetnik: »Sem prav radoveden, gospod oča!«

Pri izpraševanju. Župnik: »No, Martine, all veste povedati, kaj je zakon?« — Mož (Ribničan): »Vajo kaj, g'spud, tu je ravno an fū-glovž. T'kir je nuotri, sili vun in kdor je zūnaj, b' biu rad nuot!«

Dva učitelja. Pruski kralj Friderik Veliki je znal dobro na flavto piskati. Njegov učitelj mu predstavi nekoč enega svojih učencev, ki je še bolj znal in zato reče kralj svojemu nekdanjemu učitelju: »Kako je to, da ste tega bolj navadili, kakor mene?« — »Veličanstvo,« odgovori učitelj, »ne zamerite, da je tako, kajti ta je imel razen mene še enega učitelja!« — »In kdo je bil ta?« vpraša kralj. — »Španišror« (palica), odvrne učitelj.

Znamenje ob potu. Tukaj ležita skupno pokopana avtomobilist (autler) in zrakoplovec. Autler je na kviško zletel, zrakoplovec pa navzdol.

V gostilni. Pivec: »To vino je precej vodeno!« — Oštir: »Je res; je bilo preveč gostov in ga ni bilo zadosti za vse!« — Pivec: »O, že razumem, krst v sili!«

Zapeljiv razglas. »Tisoč kron dam tistemu, ki mi jih posodi petnajstole!«

Verjetno. V železniškem vozu. Zdravnik: »Oče, nekaj posebnega sem zapazil pri vas! Vi imate srce na desni strani!« — Kmet: »Ni čudo, ker se med potjo zmeraj semtertje majemo!«

Ženska — gospodar. Ropar, ki napade gospoda: »Denar sem — ali pa vas ustrelim!« — Gospod: »Oprostite, gospod ropar, moram vendar prej vprašati, kaj bo, ona' rekla!«

Sumljivo. Gospod: »Čudno se mi zdi, gospod oštir, da vi nikdar klobas ne jeste. Jaz vam ne zamerim, saj človek ne ve, kaj je notri!« — Oštir: »Pač, saj jih sam delam!«

Upravičen izgovor. Gospod beraču: »Kako je to, da vi, ki ste še tako truden človek, ne dobite dela?« — Berač: »Ljudje hočejo vedeti, kako je bil moj zadnji gospodar z menoj zadovoljen — in ta je že pred petindvajsetimi leti umrl!«

Pri vaškem zdravniku. Žena, ki ima bolnega moža: »Ali ne morete prav nič pomagati? Ali ni nobenega pomočka?« — Zdravnik: »Pomočki so, kajpada, pa vedeti jih je treba!«

REŠITEV UGANKE V 5. ŠTEVILKI.

Rešitev se glasi: **TI—SO—ČAK.** Vseh reševalcev je bilo 1288, med njimi pravilnih 910.

Med mnogimi drugimi napačnimi naj omenimo, da jih je bilo največ glasečih se na »papirnati denar« in »bankovec«, bodi po 10, 20, 50, 100 ali celo po 2000 kron bankovec, kate-rega sploh ni. Ena je pa rekla, da je celo milijon. Drugi so ugibali drugače. Eden je mislil na Ameriko in dejal, da je »amerikanski dolar«, tisti mož pa, ki spredaj stoji, da je — prezident, dva sta uganila, da je »briljant« ali »ametist«. Eden pravi, da je bog, drugi so rekli, da je Čas, Dom in Svet, Bogoljub, veliko, da je cekin, dva sta rekla, da je daljnogled, eden, da je orlovski znak, drugi da je alkohol, eden, da je — Ri—ben—čan; najboljši duhovit je bil tisti, ki je uganil, da je — kufren svinjski kotel! — Eden je uganko rešil lepo v verzih (Fr. Cemič iz Knežaka), ki jih tu prinašamo.

Nebesobarvni velikan
Je lahko svetu malo znan,
Ker ta odlični korenjak
Zares izreden je čudak.
Obdan z železom in temo,
Največkrat ždi kot v ječi,
Privesti v družbo ga s sebo
Le malokomu se posreči —
In čudni ta možak — veljak —
Se zove: **ti—so—čak.**

Sreča se je to pot ozrla v ljubljansko okolico, na Dolenjsko in na Štajersko. Izžrebani so namreč bili:

1. Ivan Šuštar, poslovodja, Ljubljana, Karolinska zemlja 22. Dobi kot nagrado: »Dolina krvi«.

2. Franc Šemé, posestnik, Videm št. 5, p. Krka pri Zatičini. Nagrada: Koledar za kmetovalca za l. 1910.

3. Ivan Divjak, Zg. Grušovlje, p. Sv. Peter v Savinjski dolini. Nagrada: Povesti. A. Kalan.

Prihodnjo uganko prinesemo v 9. številki »Domoljuba«. Samoobsebi je umevno, da upoštevamo samo

tiste reševalce, ki so res naročniki »Domoljuba« in so naročnino tudi plačali!

Dobivanje zob.

Ne vznemirjajte se vsled dobivanja zob Vaših otrok, ampak dajte malim **Scott-ovo emulzijo** in ne boste imeli nobenih noči več brez spanja. Presenečeni boste, kako lahko in brez bolečin bodejo prodrli potem zobje. 2614

Scott-ova emulzija

obsega v lahko prebavni obliki vse potrebne snovi, za pridobitev belih, ravnih in močnih zobčkov. Cistost in močan učinek

Scott-ove emulzije

sta neprekosna. »SCOTT« prebavi lahko celo najslabši organizem.

Scott-ova emulzija

je in ostane vzor-emulzija.

Cena izvorni steklenici 2 K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

Esenca za želodec.

izdelek iz Avgar-larga pri J. G. Kiesow.

Izborno preizkušeno, tek vzbujajoče in prebavo pospeš. sredstvo. Brez recepta v vseh lekarnah v steklenicah po K 1 20 in K 2 40. Svarilo: Zahtevajte izrecno ime Kiesow!

Zaloga: Ljubljana lekarna pri zlat. jelenu, pri zlatem orlu; Celje: lek. pri Mariji Pom., Maribor: lekarnapri Mariji Pomagaj. 3990 12 1

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in gluhost tudi ako je že za 240 starano.

Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri »Črnem orlu« na Novem trgu, Celovec.

Influenca

in nje posledice, kakor

pljučne bolezni, oslovski kašelj, dolgotrajne katare dihalnih organov

se odvrne po pravočasni uporabi s

SIROLIN „Roche“

ki je zdravniško priznan nad 10 let. Zahtevajte izrecno v vseh lekarnah SIROLIN izvorni zavoj »Roche« po 4 K — steklenico in zavrnite odločno ponarejanja. (Zdravniški predpis.)

SIROLIN »Roche« je dobrega in prijetnega okusa in se ga lahko zavžije.

Sirolin brošure H II zastoj in poštnine prosto od 75

F. Hoffmann-La Roche & Co., Dunaj III/1, Neulinggasse 11.

Dostikrat se naleti, da je za kakšno rano treba poiskati ali priporočiti dobro mazilo. Za to prav primerno in preizkušeno sredstvo, ki deluje antiseptično, hladi in lajša bolečine, je po vsej monarhiji predobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. — Več v oglasu.

Ne samo otroke moramo obvarovati vsega, kar slabi srce in škoduje živcem — tedaj alkohola in kave! — ampak tudi za odrasčene je njih zdravje največja dobrina. Skrbna gospodinja rabi zategadelj za zajutrak in malico le pristno Kathreiner Kneipp-sladno kavo, ker le v tem slučaju prinese nam mizo zdravo in okusno kavo. Zadovoljnost in prihranki, posebno pa cvetoča lica otrok so ji plačilo za to. Ker pa imamo mnogo manjvrednih ponarejanj, moramo biti pri nakupovanju previdni. Zahtevajte le izvirne zavitke z imenom Kathreiner. Zakaj vzeti ponarejeno blago, ako se dobi za isti denar dobro, pristno blago. Le previdnost varuje pred škodo in razočaranjem.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

- Brno, 9. februarja 1910.**
62, 2, 34, 49, 71.
Trst, 12. februarja 1910.
15, 54, 1, 24, 84.
Linc, 12. februarja 1910.
38, 8, 63, 2, 85.

Tržne cene

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 15. februarja 1910.

Deželni pridelki:	Cena		Živina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	20	—	živa vaga:		
Rž	18	50	Gov. da pitana	72	—
Ajda	16	—	Teletna težka	100	—
Ječmen	16	—	Teletna mala	100	—
Oves	16	50	Prašiči	100	—
Proso belo	19	—	Koštuni	104	—
Proso rumeno	17	—			
Koruza stara	14	—	Kuretina in drugo:		
Koruza nova	14	80	Maslo kuhano	270	—
Leča	20	—	od K 200— do	—	—
Grah	—	—	Maslo surovo od	270	—
Lanceno seme	30	—	K 200— do	—	—
Grašica	24	—	Slanina sveža	182	—
Domača detelja	140	—	(špeh)	—	—
Gorenjska repa	141	—	Slanina preka-	192	—
Fizol ribničan	24	50	lena	193	—
Fizol prepelčar	31	—	Mast svinjska	100	—
Fizol mandalion	28	—	Loj	100	—
Cebula	16	—	jajca 100 kom	6	50
Krompir	5	—	Pilanci	—	—
Zelje sveže	—	—	Golobi	—	—
Zelje kislo brez	—	—	Raca	—	—
soda	6	—	Gos	—	—
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez	—	—	Kolonijalno blago		
soda	7	—	na debelo		
Brinje	31	—	Riž Rangon od	82	—
Kumna	70	—	K 80— do	—	—
Orših	40	—	Kava Santos od	210	—
Gobe suhe	180	—	K 104— do	—	—
Ječice	18	—	Sladkor	51	—
Zelod	5	—	Petrolej	28	50
Smrekovi storži	8	50			
Seno	8	—			
Slama	6	50			
Stelja	5	50			

K & C
POPOFF
najboljši čaj sveta

393 **+** 1-1
Jožef Jarm naznanja vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je ljubljeni oče
Martin Jarm
gostilničar in mesar
danes po hudi bolezni, previden s sv. zakramenti, v 82. letu v Gospodu zaspal in se preselil v boljšo večnost. Osmina bo v četrtek ob 7. v župni cerkvi.
St. Lovrenc. 8. februarja 1910.

Tečajji za trgovsko vedo
Frid. Mester, lastnik po vsej Evropi znane, bivše trgovske akademije Lipsko. 12 učiteljev. Prospekti zastoj. 307

3000
slik vporabnih reči in daril vseh vrst ima mo najnovejši glavni cenik, katerega pošiljam na zahtevanje vsakomur
zastoj
v poštine prosto.
C. n. kr. dvorni založnik
Jan Konrad,
Brux št. 994 (Čaško)

na(novejša odlika! Državna odlika in svetilna svetovne zveze!

Zastoj
in franko pošiljam svoj veliki ilustr. cenik poljivi in izreji ter cenah najpismitejših
Arckov-pevec.
Zaloga potrebščin za zvejo ter krma za ptice — Prva pevec po 10 do 2 in 16 K Znesljive, dobro pitajoče samice 2 do 3 K **Marci Simon** vzgojevalnica in razpošiljalnica za kangrečke **Ustje ob Labi, Češko.** Odlikovan v vseh deželah.

Išče se krepak, nad 15 let star 320
vajenec za strojarsko obrt
poštenih staršev. Učna doba 3 leta. Hrana, stanov. prosto. Dobi perilo in vso obleko. Sprejem takoj.

Hlapec zvest in zanesljiv za razvaževanje piva, dobi službo proti mesečni plači 75 K, in prosto stanovanje. Oženjeni brez otrok imajo prednost, ker ima lahko njegova žena tudi postranski zašluzek.
Ponudbe na Pavel Lavrenčič, založnik Mengeške pive v Lescah. 282 3-1

V pouk se **deček**, ki ga **mizar-sprejme** veseli **mizar-ski obrt.** Franc Semrl, mizar, Planina pri Rakeku. 398 1 1

Razširjajte Domoljuba.

PRILIKA!
Brzodelni jarem
nov fabrikat prve vrste se iz posebnih vzrokov proda za polovico nabavnih stroškov. — Vprašanja pod „I. W. 81903“ na upr. „Domoljuba“. 373

Bradyjeve želodčne kapljice
s podobo
Marijacejske Matere Božje
kot varstveno znamko, zato zvane Marijacejske želodčne kapljice so najboljše, skozi 30 let preizkušeno sredstvo proti molenju v prebavi vseh vrst, gorečih, zaprtih, glavobolu in težočam v želodcu, tvoritvi želodčne kisline itd. Dobi se v lekarnah za ceno K 50 in K 140. Razpošilja na deželo lekarnar C. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt št. 2387.
6 steklenice za K 5.—, 3 dvojne steklenice za K 450 franko. Pazite na varstveno znamko s podobo Marijacejske Mat. Božje, ručec ovitek in podpis C. Brady

Pozor, kmetje in lantje! V moji lekarniški praksi katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo,časoma iznati sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luškin) na glavi, to je **Kapilor št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 50 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pskracu, št. 65, Slavonija. Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem. 3290 s

Oklic. 395 1-1
Dne 21. marca leta 1910 dopoldne ob 9. uri se bodele pri podpisnem sodišču prodale 2 zemljišči, gozdova, eno cenjeno na 65.300 K, drugo na 4.666 K, najnižji ponudek znaša ravno toliko, prvo leži v selški, drugo v poljanski dolini.
C. kr. okrajno sodišče v Skofjiloki
dne 11. februarja 1910.

Ako stvar prav premislimo,
se izkaže samo po sebi, zakaj Fageve pristne sodenske mineralne pastilje v najpopolnejši obliki služijo tako izobno. Saj obsegajo te pastilje v najpopolnejši obliki vse najbolj učinkovite sestavine slovitih sodenskih zdravilnih vrelcev, in jasno je, da morajo učinkovati podobno, samo točneje, kakor vrelci sami. Da so pastiljne soli za želodec prav dobro došle, je pa prijeten postranski učinek. Fageve sodence se dobivajo v zadnjih trgovinah skatlja po K 125. Generalno zastop. za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. in kr. dvorni dobavitelj, Dunaj IV./1, Große Neugasse 17. 13

Dve hiši z lepo lego in sadnim vrtnom sta na prodaj na Vrzdencu pri Horjulu. Natančni kupni pogoji se izvedo pri Janezu Rozmanu, posestnik na Vrzdencu h. st. 1, pošta Horjul. 402 1-1

Kmetje, pozor! Tem potom naznanjam, da imam v svoji zalogi več izgotovljenih, lepo izpeljanih, trpežnih, močno okovanih, **plugov;** kozo iz bepreizkušanih semer - jekla, vse domače delo. Plug se naroči s premco (plužno) ali brez rje. V zalogi imam za hribovce manjše ali srednje, za polce večje pinge. Cene po dogovoru. Pošilja se po povzetju. — **Matija Perušek,** posestnik in kovaški mojster, Višnjagora 75.

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina
povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev prebignosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo
CONTRHEUMAN
Besedni znak za mentholsaliciliziran kostanjev izvleček,
za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.
Pri naprej vpošiljavi K 130 se pošlje 1 pušica franko
: : : : : 5 : : : : :
: : : : : 10 : : : : :
Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni B. FRAGNER-ja
c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.
Pozor na ime izdelka in izdelovalca!
ZALOGA V LEKARNAH. 2961

2532 1

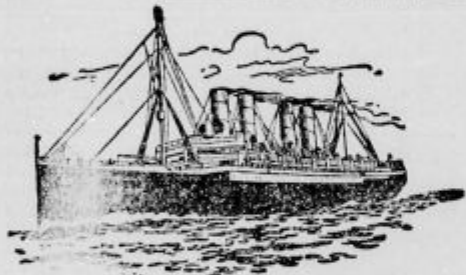
Nikake piešavosti
Nikakega izpadanja las
Nikakega prihajaja

po kratki uporabi moje oblast-
veno zavarovane **Ella-pomade**
za rast las in brade. Strogo
rečno! Uspeh presenečen! Sini
in mladi, gospodje in dame naj
vporabljajo samo **Ella-pomado**
za rast brade, las in obrvi. Ne-
škodljivost zajamčena! Varuje
pred prezgodnjo osivlostjo,
daje lasem čudovit lesk in pol-
nost. Mnogoštevilna priznanja
pisana iz vseh delov sveta. Od-
likovana: Paris 1909 s častno
diplomo, zlato kolajno in
častnim križem. Dobiva se
pri gospe: **Kamili Mitzky, Ma-
ribor (stvarsko), Goethejeva cesta 23** - Naročila samo
proti novčetu ali ako se pošlje denar naprej - Cena:
1 lonček K 7 - 3 lončki K 3,40, 5 lončki K 5 - in K 8,50

Na Suli pod **hiša** z umetnim mlinom,
Pliberkom je **hiša** brodnjsko pravico
na prodaj - - (prevznanje čez Drav-
vo), ima 5 orolov gozda, zemljišča za dve kravi;
pri hiši je bila do zadnjega časa tudi gostilna.
Cena 4 00 K. Oglasiti se je pri lastniku, samo-
stanskem tesarju v Dobrlivasi, Korosko. 399

Hiša se prodaja

v Sv. Jakobu ob Savi pri farni cerkvi, pripravna
za obrt ali vpokojenca. Hiša ima več sob, 2 ku-
hinji, 3 kleti, potem hlev, svinjak kolnico itd., vse
v dobrem stanju. Cena nizka. Plača se lahko v 5
ali 10 letih. Kupnino pove **Anton Vilar, Do enji**
Logatec 60. 325 3-1

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko

le s cesarskimi brzoparniki

3568 „Kronprinzessin Cäcilia“ 26 1
„Kaiser Wilhelm II.“ - „Kronprinz Wilh.m.“
„Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Podrobna poasnila in potrebni pouk da vsakomur
EDVARD TAVCAR, Ljubljana
Kolovarska ulica št. 35, nasproti stari Tišl rjevi gostilni.

Prvovrstni izdelek

tkan iz najboljšega predivala „Brez konkuren-
rence. Izborna priloga za nakup za trgovce
manjnika, blaga in za krošnjarje. Razpošilja se
tudi zasebnikom! Vse zajamčeno pralno.

40 - 45 m ostankov K 15-
40 - 45 m ost. po želji sortirani, prvovrstni K 1-1-

Cefir za bluze in srajce, izbira poletje 1910. Blago za
prednasnike in domače obleke, delov in nežnih mod-
ni vzorci; šlezjsko platno, oksford za srajce, iz-
borna kakovost za vsakdanjo uporabo, kanafas za
posteljne prevleke pod jarnim svetom za večletno trpež-
nost, naravno blago za spodnja krila, atlas-saten v
prekrasnih izpreminj. bar. ah in najnovjših vzorcih.
Na željo tudi flanele za bluze in žimsko blago.

Ako pošiljatev za poskušnjo ne ucaja, vzemem
isto nefrankovano nazaj in vrnem znesek takoj.

Posilja proti povzetju.
Mehanična tkalnica platnasega in pisanega blaga
KAROL KOHN, NACHOD
372 Češko štev. 1. 3-1

306 — Ustanovljeno 1832. — 52 1

Priznано najboljšе olinjate barve

zmieta s stroji najnovše sestave, prekašajo vsako
konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno
množino pečarvati veliko površino, razpošilja po
nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana
prva kranjska tovarna olinatih barv, firneža, laka
in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.
Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

14 žrebanj na leto

s številnimi glavnimi in stranskimi dob. tkl.

Prihodnje žrebanje 1. marca.
Priporočamo v nakup naslednjo zelo bogato
skupino srečk:

- 1 italijansko rdečega križa
- 1 ogrsko rdečega križa
- 1 bazilika „Dombau“
- 1 ogrska „Jósziv“
- 1 srbska državna 10 frankov.

Vseh teh 5 srečk prodajamo v mesečnih
obrokli po K 5.—. Že prvi obrok zagotovi
igralno pravico.
Z ozirom na zgoraj stoječe žrebanje
prosimo za hitro pošiljatev prvega obroka
po poštni nakaznici, 382 1-1

Češka banka, oddelek za srečke,
Praga, trg sv. Vavla 32.

Edina izborna priloga za nakup za trgovce
manufakt. blaga in za krošnjarje naravnost
iz tovarne. - Razpošilja se tudi zasebnikom.

40 m ostankov sortirano po želji 15 K

Barbant v lepih vzorcih za obleke, bluze in spodnja
oblačila. - Flanele, lepo krizaste, za srajce in bluze.
Delen. z robom, za obleke in bluze. - Angliški cefir,
80 cm, širok, za pisane srajce, prisa za srajce in bluze
za dame. - Modrikasto blago za kuhinjske predpas-
nike in domače obleke. - Kanafas za posteljne prevleke
v živahnih barvah. - Oksford za moške srajce, izborna
trpežne kakovosti. - **Dve positi ostankov 3 do 1 m.**

Nikake rizike! Znesek se takoj vrne, ako blago
ne uga in se lahko pošiljatev
nefrankovano nazaj pošlje - Čez 1000 priznatih pisem

40 metrov tinea, pobejenega hamburškega platna za
damske bluze in posteljne prevleke in najfinšje životno
in posteljno perilo, sortirano z belim krizatom za spodnje
perilo samo K 17-90. - Golove, zarobljene rjuhe brez
šiva, 200 cm dolge, 150 cm široke, iz najboljših tkanine,
trpežne kakovosti, zajamčeno platno, kos K 2-40. Naj-
manjše naročilo - kosov. Pošilja po povzetju

Tkalnica Julij Kanter, Baby pri Naeckodu (Češko).
Zbirko vseh mojih izdelkov s tovarniškimi cenami priložim
vselemu zavoju za poskušnjo zastonj, drugače samo proti
pošiljavi v vin, v znanikah.

Posteljna vlaga.

Odstranitev takoj z uporabo
„VSTANI“, zaklonilo zava-
tovano. Starost in spoi se
naznani. Knjižico pošlje za-
stoj „Zavod Aesculap“ 431,
Regensburg, Bavarsko.
2284 32-1

Zastonj

in poštnine prosto
dobi vsak moj glavni
cenik s čez 1000 slikami
o porabnih stvarih in
darilnih predmetih vseh
vred, ki ga na zahtevanje
pošljem takoj.

C. in kr. dvorn
založnik
Jan Konrad,
Brüx št. 191. (Češko)

Glavna točka

za ohranitev zdravja je, da se ohrani
prebava brezpogojno na višini svoje
naloge in se po moči podpira.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdra-
vilnih zeli škrdno napravljeno, tek zbujačo in pre-
baviljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače
zdravilo, ki ublaži in odstrani zanne naslednje nezme-
nosti, slabe diete, prehlajenja in zopnega zapirja,
n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin
ter krče je dr. **Rose balzam za želo-
dec** iz lekarn **B. Fragnerja** v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže
imajo postavno
deponovano versti. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA
B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvor. dobavitelja,
„Pri žrnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vogal Nerudove ulice.
Po pošti se razpošilja vsak dan. 2-4
Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošlj.
K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika ste-
klenica, za K 4-70 2 veliki steklenici za K 8-4 velike
steklenice, za K 22-14 vel. steklenice poštnine prosto
na vse postaje avstro-ogr. monarhije.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Čevljiarskega pomočnika

sprejme v traj-
no delo **Grego-
rij Mejač,** čev-
ljarski mojster v Motniku pri Vranskem. 360 1

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k slati
kolajni.

Povzroča voljo do jedi,
okrepča živce, poboljša kri
in je rekonvalescentom
in malokrvnim zelo pri-
poročeno od zdravniških
avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

ekarnarja A. THIERRY-JA BALZAM

(Postavno zavarovano) 79

Edino pristen je z varstveno znanko REDOVNICA.

Učinkujoče pri želočnih težokah, napenjanju, zasliženju, motenju
prebave, kašlju, pljučnih boleznih, prsnihih boleznih, hrupavosti itd.
Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih ste-
klenic ali 1 velika posebna steklenica 5 kron.

Lekarnarja A. Thierry-ja edino pristno
CENTIFOLIJSKO MAZILO
zanesljivo učinkujoče pri priških, ranah, ranitvah, vnetju še tako
staremu vseh vrst. 2 lončka K 3 80. Naročila naj se nastavljajo na
lekarno pri angelju

A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.
Dobi se skoro v vseh lekarnah.

Edino pristen balzam
iz lekarn pri angelju
A. Thierry v Pregradi
pri Rogoški Slatini.